ÜSTAD RECAİZADE EKREM'in
ARABA SEVDASI
Edebiyat tarihimizde mühim bir yer tutan üstad Ekremin bu şaheseri yeniden itina ile basılmıştır. Eser resimlidir ve sonuna metinde geçen fransızca cümlelerin ve osmanlıca kelimelerin karşılıkları birer cetvel halinde ilâve edilmiştir.
Fiyatı: 100, ciltlisi 125 kuruştur.
KANAAT KİTABEVİ

Tasviri Efkâr

MÜSTAKİL YEVMÎ GAZETE

Telefon: 20520
Telg. Tasviriefkâr, İstanbul

Harpler, devletleri idare edenlerin hırsı yüzünden başlar ve milletlerin felâketile neticelenir.
BARTHELEMY
(Şerhi 2 nci sahifemizde)

Garbî Anadoluda nehirler taştı

Izmir - Bandırma, Izmir - Afyon tren seferleri inkıtaa uğradı, nüfusça zayiat yok, mahsulâta birşey olmadı

Bursa, 27 (A.A.) — Mustafa Kemalpaşa ve Karacabey havalisinde yeniden dereler taşmış, seyläp başlamıştır. Günlerden beri devam eden lodos dağlardaki karları erittiği gibi, birkaç gündenberi de fasılasız denecek surette yağmur yağdığından Mustafa Kemalpaşanın ortasından geçen Kirmasti çayı taşmış, Karacabey ovasından akan Hanife deresile Karadere bazı menfezleri aşarak araziyi istilâ eylemiştir.

Vilâyete son gelen malûmata nazaran Kirmasti çayı Mustafa Kemalpaşadaki köprünün gözlerini tıkamış, su seviyesi köprüye yaklaşmıştır. Karacabey, Feyzidede, Şevketiye mahalleleri su altında kalmış, halk tamamen kurtarılmıştır.

Evvelki geceyi halk heyecanla sabaha kadar uyanık geçirmiştir. Sular mütemadiyen yükselmekte olduğundan münhat mahalleler halkı süratle yüksek mıntakalardaki mahallere nakledilmektedirler. Son dakikaya kadar hiç bir insan ve hayvan zayiatı olmamıştır.

Manisa - Akhisar arasında muvasala munkati

Akhisar, 27 (A.A.) — Devamlı yağmurlardan şehrimizin bazı dış mahalleleri su baskınına maruz kalmış ve bir kaç kerpiç dam yıkılmıştır. Nüfusça zayiat yoktur.

Manisa - Akhisar arasında tren muvasalası kesilmiştir.

(Devamı sahife 5, sütun 1 de)

Millî Şefin mebuslara ziyafeti

Ankara, 27 (Hususî) — Cümhurreisi İsmet İnönü tarafından Büyük Millet Meclisi âzasına verilen ziyafetlere dün akşam da Çankaya köşkü 'e devam olunmuştur. Bu akşam için de 45 kadar mebusumuz, İnönü'nün davetlisidirler.

Berlin - Vişi görüşmeleri yine başladı

Fransayı bu defa Lavalin yerine Amiral Darlan temsil ediyor

Amiral Darlan

Nevyork, 27 (A.A.) — Nevyork Times gazetesinin Vichy muhabirine göre, Laval ile Alman makamları arasında başlanmış ve Lavalin vazifesinden uzaklaştırılması üzerine inkıtaa uğramış olan konuşmalara devam etmek üzere Amiral Darlan Parise gitmiştir. Fakat evvelki görüşmeleri şifahen idare eden Laval, müzakerelerin ne dereceye kadar ilerlediği hakkında bir vesika bırakmadığından müşkülâta rastlanılmıştır.

Cebelüttarıktaki İngiliz topları bir Fransız tayyaresini düşürdüler

Roma, 27 (A.A.) — D.N.B, ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Linea'dan bildirildiğine göre, Cebelüttarıktaki İngiliz tayyare dafi topları Fastan şimali şarkî istikametinde uçan bir Fransız tayyaresini düşürmüşlerdir. Tayyare denize düşmüştür. Tayyarede bulunan beş kişi ölmüştür.

Henüz teyit edilmemiş bulunan rivayetlere göre, tayyarede, bugünkü Fransız rejiminin nâfiz şahsiyetlerinden Vichy'ye gitmekte olan iki kişi vardı. Tayyarenin Fastan Tulona veya Marsilyaya gitmekte olduğu bildirilmektedir.

İngilizlerin bombardıman ettikleri Napoli limanından birm anzara

İtalyanlar Sudanda da sıkıştılar

Kassala'da İtalyan askerleri sokağa çıkamaz oldular

Hartum, 27 (A.A.) — Reuter ajansının Sudandaki hususî muhabiri bildiriyor:

Kassala mıntakasında İngilizlerin devriye hareketleri yeniden faal bir şekil almıştır. Buradaki İtalyan askerleri büyük tehlikelere maruz bulunmaktadır. Ekseriya tenha sokak başlarında öldürülmüş askerlerin cesetleri görülmektedir. Vaktile sâkin bir ticaret merkezi olan Kassalada şimdi gece olunca İtalyanları bir korku almaktadır.

Bütün hudut boyunca İngiliz devriyeleri ve az miktarda Sudan askerleri düşmanı Habeşistana doğru tardetmektedirler.

Eritrede ve Asmara ve Aghordat şehirlerinde bir İtalyan ordu-

(Devamı sahife 5, sütun 3 de)

Teeyyüd etmiyen bir haber

Almanların Rumanyaya asker gönderdiklerinin aslı yok

Londra, 27 (A.A.) — Almanların Macaristan yolile Rumanyaya kütle halinde askerler gönderdiği hakkındaki haberlerle alâkadar olarak resmî Londra mahfillerine hiçbir şey gelmemiştir.

Budapeşteden alınan haberlere göre, tren saatlerinde büyük değişiklikler olmuştur. Bir çok trenlerin hareketi bildirilmektedir.

Berlinde, Rumanyaya Alman kıtaları gönderildiği tekzip olunmaktadır. Sofya da, Alman kıtalarının Bulgaristana geldiği hakkındaki haberleri dün tekzip etmiştir.

Yunan ileri harekâtı devamediyor

İtalyanlar yeniden birçok esir ve ganaim terkettiler

Atina, 27 (A.A.) — Yunan resmî sözcüsü, dün akşam askerî harekât hakkında aşağıdaki tafsilâtı vermiştir:

İtalyanlar Himaranın şimaline ve şimali garbisine doğru sürülmüştür. İtalyanlar, bu mıntakada, mühim stratejik ehemmiyette bir hat ile bir çok tepeler terketmişlerdir. İtalyan hatlarında kargaşalık emareleri mevcut olan Drinos nehri mıntakasında elde edilen arazi, Yunanlılar tarafından temizlenmektedir. Burada muhtelif cüzütamlara mensup beş İtalyan subayı ile 65 er esir edilmiş ve üç muhtelif cins silâh Yunanlıların eline düşmüştür.

Daha şimalde, Yunanlılar bir sürü mahallî çarpışmalardan sonra i-

(Devamı sahife 5, sütun 1 de)

Günün yazısı

Yunan mukavemet ve muvaffakiyetlerinden çıkan büyük neticeler

Arnavutluk cephesinde Yunanlıların başarmakta oldukları mukavemet, hergün yeni muvaffakiyetlerle tetevvüç ederek devam eylemektedir.

İtalya ile Yunanistanın kuvvetleri arasındaki büyük nisbetsizlik itibarile gittikçe hayrete şayan ve hattâ esrarengiz bir şekil almakta olan bu mukavemet ve muvaffakiyetler, Yunan Başvekili M. Metaksasın, gerek siyaset itibarile, gerek askerlik noktai nazarından hem dirayetli, hem tedbirli, hem hesaplı, hem de basiretli bir devlet adamı olduğunu tamamile meydana çıkarmıştır.

Bundan tam iki ay evvel Atinadaki İtalyan Sefirinin gece yarısı M. Metaksası uyandırarak mahut ültimatomu vermesi üzerine Yunanistanla İtalya arasında harp çıktığı zaman herkes, İtalyanın pek hazırlıklı olarak girişliği bu harpte çabuk muvaffak olacağına ve zavallı Yunanistanı iki, üç hafta içinde istilâ ederek küçük, kendi halinde ve yalnız ticaretle meşgul çalışkan bir milletin daha esarete giriftar edileceğine teessürle hükmetmişti.

Halbuki M. Metaksas, böyle gece yarısı, Fransız Sefirinin ismi de araya karıştırılarak aldatılmak suretile huzuruna gelen İtalyan elçisinin verdiği ültimatom karşısında, (uyku sersemliğile) kendini asla şaşırmıyarak, İtalyan taleplerini derhal reddetmekle ne yaptığını çok iyi bildiğini, bütün devlet adamlarına nümune olması lâzımgelen bir şekilde ispat etmiştir.

Şimdi tamamen anlaşılıyor, ki İtalya Sefiri, M. Metaksası bir (uyku sersemliği) baskınına uğratamamıştır. Çünkü Yunan Hükûmet Reisi, zannedildiği gibi o saatlerde fiilen uykuda bulunsa da, hakikat halde daima uyanık ve müteyakkız durmakta imiş.

Zaten, hakikî devlet ve siyaset adamlarının da en büyük meziyeti, böyle uyur gibi görünürken bilâkis gözü açık olmak, millet uykuda iken bilâkis o müteyakkız bulunmak, herkes işile gücile meşgulken o uzakları görüp gelecek senenin tedbirini bugünden ittihaz etmek gibi hasletler teşkil eder.

M. Metaksas, bu, neticesiz olduğu kadar meş'um da olan harp zuhur ettiği günden itibaren, memleketi hesabına çok mutedil, çok sakin ve çok sessiz bir siyaset takibine başlamış, fırsat zuhur ettikçe irad ettiği nutuklarda Yunanistanın bitaraf kalacağını, bitaraflığa âzamî riayet edeceğini söylemiş, Yunanistana (himaye ve tekeffül) vaad etmiş olan İngiltereye karşı olduğu kadar Almanya ve İtalyaya karşı da dürüst ve mücamelekâr muamele etmiş, velhasıl harbin Yunanistana bulaşmaması için insanca yapılması ne mümkünse yapmıştır.

Fakat, işte şimdi sabit oluyor, ki Yunan Başvekili, bir taraftan Yunan milletini bir harp âfetin-

TASVİRİ EFKAR

(Devamı sahife 5, sütun 4 de)

Japon bayrağı taşıyan

Bir korsan gemisi *Pasifikte*

Bir adayı topa tuttu

Esir Fransız Generalleri tahliye edildi, Hitler donanmaya hitaben bir nutuk irad etti

Melbourne, 27 (A.A.) — Avustralya Başvekili Menzies, bir düşman korsan gemisinin cenubî Pasifikte kâin Nauru adasını bugün şafaktan az sonra şiddetle bombardıman ettiğini bildirmiştir. Maddî hasar büyüktür, Fakat insanca zayiat olmamıştır.

Menzies, bombardıman hakkında tafsilât vererek demiştir ki:

Milletler Cemiyetinin mandası hükümleri mucibince, bu adada böyle bir hücuma karşı koyabilecek hiçbir müdafaa tertibatı yoktur. Düşmanın mükemmelen bildiği bu hakikat, cinayetten başka bir şey olmıyan bu tecavüzü meşru gösterebilecek hiçbir şey mevcut olmadığını isbat eder. Bu cinayetin şenaatini arttıran bir nokta da, tecavüzün, kendisile sulh halinde bulunduğumuz Japonyanın bayrağı altında yapılmış olmasıdır.

Alman resmî tebliği

Berlin, 27 (A.A.) — Resmî tebliğ:

Noelin ikinci günü Alman kuvvetleri, İngiltere üzerine hücum

(Devamı sahife 5, sütun 3 de)

Askerî vaziyet

Hava harbi

Yazan:
Eski Ordu Kumandanlarından
Emekli General
Ali İhsan SÂBİS

Çoktanberi İngiliz ve Alman resmî tebliğleri, hava harbine dair ayni mealde neşriyat yapıyorlar:

Meselâ İngiltere Hava Nezareti, ekseriya, şu tebliği yapar: «Hava şartlarının gayri müsait olmasına rağmen, İngiltere hava kuvvetleri garbî Almânya ve Berlin mıntakası üzerinde uçarak mühim demiryolları düğüm noktalarını, elektrik fabrikalarını, mayi mahrukat depolarını, limanları bombalamış ve tahribat yapmıştır.» Diğer taraftan Alman başkumandanlığı da hemen her gün şuna benzer tebliğler neşreder: «Hava kuvvetlerimiz İngilterenin cenup ve doğu sahillerindeki liman tesisatını, sanayi merkezlerini bombardıman etmiş ve Londra mıntakasına, Liverpool

(Devamı sayfa 3, sütun 7 de)

Parti Başkanı

Reşat Mimaroğlu gazetecilere ziyafet verdi

Basın Birliği tarafından evvelce verilen bir ziyafete mukabele olarak İstanbul Halk Partisi reisi Reşat Mimaroğlu tarafından basın mensuplarına Taksim Belediye gazinosunda dün bir akşam yemeği verilmiştir.

Son derece samimî bir hava içinde geçen bu ziyafette Reşat Mimar-

(Devamı sahife 5, sütun 7 de)

Âkifin mezarında yapılacak merasim

ÖLÜMÜNDEN EVVEL *Mehmet Âkifle son konuşma*

Kandemir

İstanbula henüz gelmişti.

Fakat vapurdan çıkar çıkmaz, götürülmüş. Şişlide bir sıhhat yurduna yatırılmıştı.

İlk ziyaretine gidenler, fena haberi ilk verenlerdi. Heyhat.. bitmiş, Mısırda tutulduğu hastalık onu eritmiş, bitirmiş.. diyorlardı.

Gitsem, ziyaret etsem mi? diye bir hayli düşündüm.

Kendisini görenler çoğaldıkça, iyileşip kalkması ümitleri sönüyordu.

Artık, onu kaybetmek üzere olduğumuza inanmış gibiydik.

Dört buçuk sene evvel, hazıran sonlarında bir gün, işte bu acı ile, şair Akifin, sıhhat yurdundaki odasına girdim.

Yatakta idi.

Yorgun ve solgundu.

Ağır ağır yaklaştım. Karyolasının yanındaki sandalyeye iliştim.

— Geçmiş olsun.. dedim.

Dalgın dalgın yüzüme bakıyordu. Yine ben konuştum:

— Özledin mi bizi üstad?

Dudaklarını hiç kıpırdatmasaydı, hiç ses çıkarmasaydı bile, bu zehir gibi gülümsemesile her şeyi söylemiş olurdu:

(Devamı sahife 4, sütun 1 de)

Edirnekapıdaki mezarında hatırası anılacak

Büyük vatan şairi Akifi, dört sene evvel bugün kaybettik.

Doldurulmaz bir boşluk bırakarak aramızdan ayrılan eşsiz şairin arkasından ağlıyanlar, bütün münevver gençler ve bütün onu sevenler, bugün saat 14,30 da Edirnekapıdaki kabri başında

(Devamı sahife 5, sütun 4 de)

Parti kongresi dün mesaisini tamamladı

Kazaların dilekleri tamamlandı - Ankaraya gidecek murahhasların seçimi yapıldı - Vali Lûtfi Kırdar izahat verdi

1940 Vilâyet Parti kongresi dün reis Refik Ahmet Sevengilin reisliğinde son toplantısını yapmıştır. Yoklama yapılarak ikinci günün zaptı okunduktan sonra kazalardan gönderilen dileklerin okunmasına geçilmiştir. Muhtelif kazalardaki halkın yapılmasını istedikleri işler şunlardır:

Eminönü kazası halkının dilekleri

Yerlere tükrülmesinin önüne geçilmesi, temizlik arabalarının evlerdeki çöpleri muntazaman almaları, Şehzadebaşına ve Beyazıda birer umumî helâ inşası, Küçükpazarda bir dispanser yapılması, Küçükpazarda amele kadınların çocuklarına bakımevi açılması, çocukların ahlâkı üzerine fena tesirler yapacak filmlerin men'i, sinema matinelerinin âdi günlerde saat 16 dan evvel başlamaması, Zeyrek civarında bir orta mektep inşası, fakir çocukların mekteplerde leylî ve neharî olarak parasız okutulmalarının temini, yeni Akbıyık caddesindeki çeşmeye terkos suyu verilmesi, Mahmutpaşa camii yanındaki çeşmeye de terkos suyu temini, Büyük Sepetçi, Mermerciler, Camiişerif sokaklarına terkos çeşmesi inşası, Kumkapı iskelesindeki eski terkos çeşmesine su verilmesi, elektrik ve sular idaresi tarafından sokaklarda açılan çukurların kapatılması, Süleymaniye camiine giden yolların inşası, kaza dahilinde muhtelif yerlerde yeni çocuk bahçeleri inşası, Mahmutpaşa camiinin tamiri, tramvay durak yerlerinde kapalı bekleme yerleri inşası, sokaklara elektrik lâmbası konulması, havagazı ve elektrik ücretlerinin tenzili, elektrik, havagazı ve su saatlerinden alınan kiralara bir son tayin edilmesi, millî bayramlarda geçit resimlerinin İstanbuldan başlaması, umumî sığınakların halkın görebileceği şekilde işaretlenmesi, Sultanahmetteki Cümhuriyet meydanının genişletilmesi için mütebaki binaların yıkılması, Rüştempaşa medresesindeki kimsesizlerin başka tarafa nakli.

(Devamı sayfa 3, sütun 2 de)

Ankara vilâyet kongresi münasebetile

Atatürkün kabri ziyaret edildi

Ankara, 27 (A.A.) — Ankara Vilâyet Parti kongresi bugün kazalardan gelen delegelerin ve Ankara Mebuslarının iştirakile toplanmıştır.

Kongre içtimaı açılarak riyaset divanı seçimi yapıldıktan sonra reis, kongrenin içtimaı ve bu içtimaın Partinin bânisi Ebedî Şef Atatürkün yirmi bir yıl önce Ankaraya ilk gelişlerinin yıldönümüne tesadüf eylemesi dolayısile

(Devamı sayfa 3, sütun 3 de)

Bakışlar

Bir günlük mütareke

Peyami SAFA

Avrupa senede bir gün hıristiyandır: İsa Peygamberin doğduğu gün; ve İsa Peygamberin doğumundan evvel de, sonra da Avrupa, senenin 364 gününü, kanlı ve kansız, boğuşmakla geçirmiştir.

İncil yazar:

«Pierre İsaya doğru ilerledi, ona dedi: Ey sahip, bana taarruz eden kardeşimi kaç defaya kadar affedeyim? Yedi defaya kadar mı affetmeliyim?

«Ve İsa ona cevap verdi: Ben sana yedi defaya kadar demiyorum, yetmiş kere yedi defaya kadar!»

Tolstoî neferini döven bir zabite sorar:

— Sen İncili okumadın mı? Neden bu adama eziyet ediyorsun?

Zabitin cevabı:

— Biz orduda İncili değil, talimatnameyi tatbika memuruz.

Hiç bir avrupalı, kendisine bir tokat vurana öteki yanağını çevirmesini tavsiye eden İsa Peygamberi dinlememiştir. Bilâkis, fertler arasında düello bir Avrupa an'anesidir ve milletler arasında en çok harbedilen yer Avrupa kıt'asıdır.

Bu Noël de bir günlük mütareke ile geçti. Harbin bilânçosunda iki tarafın da ziyan hanesine kaydettikleri bu gün, İsa Peygamber şerefine kurban edilen tek kıymettir.

Şair haykırır:

Din şehit ister, asüman kurban:
Her zaman her tarafta kan,
kan, kan!

Ve tebliğler ilân ederler:

«Dün hava kuvvetlerimiz filân, filân, filân şehirleri bombalamışlardır. Müteaddit infilâkler ve yangınlar müşahede edilmiştir.»

Hikmet:

Fert gözile bakılınca harp bir felâket, cemiyet gözile bakılınca harp millî, hattâ beşerî, hattâ medenî bir zarurettir.

ANKARANIN ilk Günleri

Tefrika: 11 — Yazan: **Kandemir**

Mustafa Kemal Paşa kürsüye gelerek sansür hakkındaki itirazları iskât etmişti

Bir aile sahibi, çoluk çocuk sahibi münevver, bu kadarcık para ile geçinebilir mi?

Bu sual bugün sorulabilir, fakat o gün akla bile gelemezdi. Zaten, bilmem dikkat ettiniz mi, kuruş üzerine konuşuluyordu, vahidi kıyasî kuruştu, lira değil.

Kâtip, maddeleri okumakta ve eller kalkıp inmektedir.

— Ajans müdürü, aylık 2500 kuruş, senelik 30 bin kuruş. Dahiliye masası...

Refik Şevket, yine yerinde duramıyor:

— Dahiliye masası.. hariciye masası... Ne demektir bunlar?

Cevabını da yine Yunus Nadiden alıyor:

— Tabiî, masa değil, masayı işgal edecek zat. Yâni mümeyyiz!

***

Bir gün de Mecliste, sansür meselesinden hararetli bir münakaşa başgöstermişti.

Meb'usların bir kısmı, henüz konmuş olan sansürden şikâyet ediyorlar, hele kendi mektuplarının da sansür edilmesini, bir izzeti nefis meselesi yapıyorlardı. Kürsüye çıkıp inenin arkası gelmiyordu. Müzakerenin, daha doğrusu münakaşanın en ateşli ânında, Mustafa Kemal Paşanın, ağır ağır kürsüye çıktığını gördük.

Şöyle bir, sessiz sadasız salonu süzdükten sonra, birdenbire peyda olan sükûnet içinde (Efendiler..) diye söze başladı:

— Bendeniz, meselenin halline medar olmak için, ikiye ayırmak istiyorum. Evvelâ; sansür vaz'ı lâzım mıdır, değil midir, idamesi lâzım mıdır, değil midir?

İkincisi; bu lüzuma kanaati umumiye hasıl olursa, meb'usanı kiramın bundan istisnası muvafık olur mu, olmaz mı?

Bir defa sansür, yalnız erbabı mefsedeti kasdederek, fesadı men için vazedilmiş bir şey değildir. Memleketimizin ahvali dahiliyesini nazarı dikkate alacak olursanız, tamamen hüsnüniyete makrun olmak üzere bazı yerlerdeki malûmatı, havadisi diğer yerlere nakletmek dahi muzır olabilir. Meselâ Düzcede isyan varken Yozgat havalisinde de menfi olarak birtakım erbabı mefsedet çalışmakta idi. Bu müfsitler, Düzcedeki vakayie velev havadis kabilinden olsun serî bir surette vâkıf olabilselerdi, Düzce isyanının vukuu sırasında Yozgat isyanı da vaki olurdu.

Binaenaleyh bir tarafın malûmatını diğer tarafa isalde de teahhuratı icap edecek esbabı katiye olabilir. Bundan dolayı, dahilen sansür vaz'ına Heyeti İcraiye lüzum görmüş ve bunu vazetmiştir. Bu lüzuma kani olduktan sonra âzayi kiramın istisnası meselesi de nazarı dikkate alınmıştır.

Bittabi hiç biribirimizden şüphe etmiş değiliz. Böyle bir şüphe ve tereddüt bizden uzak olsun. Yalnız meb'usanı kiramın bu kaidei umumiyeden istisna edilmemesinin bir sebebi var; o da sansürü vazeden vakıâ Heyeti İcraiye idi. Malûmu âliniz, Heyeti İcraiye, heyeti umumiyemiz namına ifayi vazife etmektedir. Binaenaleyh sansürü vazeden heyeti aliyeniz, kendisini bu kaideden istisna etmek isterse ve bunu izzeti nefis meselesi ve itimat meselesi olarak telâkki ederse, o zaman bütün rüesayi memurini mülkiye, valiler, mutasarrıflar, kaymakamlar, hepsi şayanı itimat insanlardır. Bütün bu memurlar ve bütün kumandanlar ve zabitan şayanı itimat insanlardır. Bunlara diyeceğiz ki: Biz şayanı itimadız, fakat bizden başka herkes, şüphe edilecek insanlardır.

Tabii böyle bir şey diyemiyeceğiz.

Binaenaleyh, bu gibi şeyleri söyletmemek ve hiç kimsenin böyle itirazına mahal bırakmamak için kendimizi de bu istisnadan hariç tutmayı muvafık bulmamıştık.

Eğer meb'usanı kiram, rüesayi memurin vesaireyi şayanı itimat bulup, ondan gayrisine sansürü tatbik etmek isterlerse, ondan gayri ne kalır efendiler?

Efradı millet, kütlei asliyei millet... Demek ki, kendilerine vekâlet ettiğimiz millet şayanı itimat değildir.

Böyle bir şey olamaz.

Meseleyi izzeti nefis meselesi yapmak doğru değildir! Sansürü idame etmek lüzumuna kail iseniz, kendimizi istisna etmemeliyiz.

Yalnız, sansürün vaz'ından dolayı bazı mehaziri bertaraf edecek tedabir almalıdır. Arkadaşımız buyurdular ki, Konyada şu kadar bin mektup postahanede teraküm etmiştir. İşte takip edebileceğimiz nokta budur. Sansür memuru vazifesini yapmamış, neden o kadar mektubu teraküm ettirmiş, mahalline isal etmemiştir. Diğer bir nokta dahi mevzuu bahsolabilir: Meb'usanı kiramın mektuplarını sansür etmek mutlaka filân veya falan efendiye muhavvel bir vazife olması şart değildir.

(Devamı var)

Belediyenin getirtmek istediği otobüsler

Belediyeye otobüs satmak istiyen İsviçre firmasının şehrimizdeki mümessilile, dün temaslar yapılmıştır. Yalnız mümessilin elinde bazı vesait noksan bulunduğundan bunların İsviçreden getirtilmesi istenmiştir. Bunlar geldikten sonra müzakerelere başlanacaktır., Resim firmanın teklif ettiği otobüsleri göstermektedir.

ŞEHİR HABERLERİ

Et fiyatları tekrar gözden geçirilecek

Fiyat Murakabe Komisyonu tarafından evvelki gün perakende et fiyatlarına konan âzamî satış fiyatları daimî değildir. Pazartesi günü toplanacak komisyon, kat'î ve esaslı kararını verecektir. Şimdiki fiyatlar, birkaç gün için halkın fazla aldanmasına mâni olmak içindir.

Belediye İktısat Müdürlüğü, Hayvan Borsasındaki canlı hayvan fiyatlarile, kesilmiş hayvanların, kasaplardaki perakende etlerin fiyatları arasındaki fiyat farkının miktarını tesbit etmek üzere tetkikler yapmaktadır. Pazartesi günkü toplantıda celepler de bu fark miktarı hakkında komisyona listeler verecekler ve bunlarla Belediyenin tetkiklerinde vardığı neticeler karşılaştırıldıktan sonra kat'î karar verilecektir.

Alâkadarlar, Borsadaki canlı fiyatile kasaplardaki perakende satış fiyatının arasındaki farkın miktarı tesbit edildikten sonra hergün borsa fiyatına göre kolayca perakende et fiyatlarını tesbit edecekler ve gazetelerle halka ilân edeceklerdir. Bu suretle halk hiçbir zaman kasaplar tarafından fiyat üzerinde aldatılamıyacaktır. Celepler tarafından borsada fiyatların arttırılması halinde de Anadolunun hayvan yetiştiren muhtelif mıntakalarından malûmat alınacak ve sebepsiz fiyat yükselişi bu suretle kat'i olarak önlenecektir. Pazartesi günü et fiyatlarının ilk karara göre ehemmiyetli nisbette düşürüleceği anlaşılmaktadır.

Muhittin Üstündağ hakkındaki dava nakzedildi

Eski İstanbul Vali ve Belediye Reisi Muhittin Üstündağ ve arkadaşları hakkında Sürpagop ve asrî mezarlık satışlarında vazifeyi ihmal ve terahiden dolayı Temyiz dördüncü Ceza dairesi tarafından hükmolunan karar, Temyiz umumî heyetince ikinci defa olarak nakzedilmiştir.

Muhakemeye şubatın 12 nci çarşamba günü öğleden sonra tekrar başlanacaktır.

Üniversitede :

Üniversite tatili

Üniversite, bu ayın 31 inden, önümüzdeki ayın ikisine kadar ve keza diğer ayın sekizinden 13 üne kadar bayram tatili yapacaktır.

Teşekkür

Sevgili hayat arkadaşım Refi Bayarın ebedi kayıbının yarattığı büyük yasa candan iştirak eden, sevgi ve bağlılıklarını gösteren kadirşinas dostlarına bilhassa minnettarım.

Sonsuz elemlerimizi vefakâr alâkalarile kısmen teselliye çalışanlara şükranlarımızı ayrı ayrı sunmak imkânını bulamadığımdan bu vazifeyi gazetenizin tavassutunu rica ederim.

Zekiye Refi Bayar

Ekmek on para ucuzladı

Belediye İktısat Müdürlüğü dün ekmek narhını yeniden tesbit etmiştir. Tetkiklere göre değirmenlere 15 gün zarfında daha ziyade 9,30 paradan aşağıya buğday verildiği görülmüş ve yarın sabahtan itibaren ekmek fiyatlarının 10 para ucuzlatılarak 14 kuruş 10 para olması kararlaşmıştır.

Denizbank erkânı aleyhine yeni bir dava açıldı

Davanın mevzuu bir gemi kazasında memur olanlara hakem ücreti verilme sidir

Adliye, eski Denizbank erkânı hakkında, vazifelerini suiistimal ve ihmal suçundan, yeniden takibata girişmiş bulunmaktadır.

Maznunlar dün, birinci Sorgu hâkimliğine celbedilmiş ve sorguya çekilmişlerdir. Bunlar, sırasile şunlardır:

Denizbank hukuk müşaviri avukat İsmail İsa Caniş, vazifesini ihmalden maznun eski Denizbank Müdür muavini Hamdi Emin Çap, avukat Suat Şatır, Neşet Akol, memuriyet vazifesini suiistimalden Denizbank Müdürü Umumîsi Yusuf Ziya Öniş, Müdür muavinlerinden Tahir Kevkep, Cemil Arıksan, ihmalden diğer suçlular da şunlardır: Murat Günay ve Baha Leger.

Yapılan tahkikat, Denizbankın faaliyeti esnasında, muhtelif ve mütevali yolsuzluklardır. İddiaya göre, bunlardan bir tanesi şudur:

Denizbank daha teşekkül etmeden Denizyollarının bir vapuru kazaya uğramış ve 150 bin liralık bir zarar vukua gelmiştir. Bu kaza hakkında ispeç raporu hazırlamak lâzımgelmiş ve hukuk fakültesi deniz ticaret ve hukuku profesörü Ali Kemal Elbir ile eski İstanbul Deniz Ticaret Müdürü Müfit Necdet Deniz, hakem tayin edilmiş ve rapor hazırlanmıştır.

Bu sıralarda Denizbank teşekkül etmiş ve hukuk müşavirliğinin mütaleası alındıktan sonra, Müdür muavinlerinden Tahir Kevkebin imzasile, Müfit Necdet Deniz ile Ali Kemal Elbire biner lira hakem ücreti verilmiştir.

Halbuki memur olanlara ve bilhassa Denizbank teşekkül ettikten sonra bankanın bir memuru haline geçen bu iki zata para vermek, kanunen yersizdir.

Bundan başka, Merkez Bankası kurulmadan, müeseselerin tarifelerini tetkik ve tesbit eden bir heyetin reisi olan Müfit Necdete her müessese 150 şer lira vermekte imiş. Bu müesseseler Denizbanka geçince, Müfit Necdete 834 lira bir ücret verilmiş, bundan başka, Denizbank kanununun yedinci maddesi mucibince, Denizbanka geçen müesseselerin getirecekleri sermayeyi tesbit için bir heyet teşkil edilmiş, bu heyete, Maliye Vekâletinden, Millî Emlâk Müdürü Şefik, İktısat Vekâletinden Deniz Ticaret Müdürü Müfit Necdet, Denizbanktan, eski Denizyolları Müdürü Sadettin Serim tayin edilmiş. Bu kimseler, birkaç ay çalışarak mesailerini bitirdikten sonra hizmetlerine mukabil, Sadettin Serimin teklifile, Şefikle, Müfit Necdete biner lira verilmiştir. Bugün bu paraların sureti sarfı hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Satie işi dolayısile Ticaret Mahkemesinde rüyet edilmekte olan dava, Temyiz mahkemesi tarafından, Satie şirketi lehine nakzedilmiştir.

Aile bahçesi cinayeti davası

Dün birinci Ağırceza mahkemesinde, bir cinayet suçlusunun muhakemesinde garip bir safha cereyan etmiştir.

Muhakemenin kahramanı, Ekrem adında bir gençle kardeşi Mehmettir. Bunlar, bir müddet evvel Çarşıkapıdaki Aile bahçesine sarhoş gitmişler, burada Hüseyin adında birisi, Mehmede sarkıntılık etmiş, Ekrem de bıçağını çekerek Hüseyini ölsürmüştür.

Dünkü celsede Ekremin sabıkası olup olmadığına dair gelen cevap okunmuştur. Bunda, Ekremin, muhtelif tarihlerde esrar satmaktan 1 seneye, kaçakçılıktan 8 aya, kanunlara sövmekten 2 aya, yine esrar satmaktan 4 aya ve nihayet ölüme sebebiyetinden de 1 sene, 5 aya mahkûm olduğu görülüyordu. Ekrem, bunlar okunduktan sonra birdenbire ayağa kalkarak:

«— Dikkatinizi celbederim. Çünkü katilden sabıkam yoktur!» dedi.

Muhakeme, şahitlerin dinlenilmesi için başka bir güne bırakılmıştır.

Belediyede:

Bazı semtlerde su tazyiki

Belediye Sular İdaresi, Bebek, Arnavutköy, Beşiktaş halkının şikâyetleri üzerine bu semtlerdeki yüksek mevkilerde bulunan mahallelere kadar Terkos suyunun bol miktarda çıkarılması için tesisat yapmıya ve su tazyikini arttırmıya karar vermiştir.

30 ihtiyarî tramvay durağı kaldırılıyor

Bu suretle 25.000 fazla yolcu taşımak imkânı hasıl olacak

Dün sabah Belediyede toplanan tramvay komisyonu, şehirde mevcut 290 mecburi ve ihtiyari duraktan beş tanesi mecburî olmak üzere 30 unun lâğvına karar vermiştir. Bu suretle her durakta bir dakika durduğu kabul edilen tramvay arabaları beher seferde otuzar dakika kazanmış olacaktır. 80 romorkla çekilen mevcut 155 tramvay arabası, günde 4 bin sefer yapmaktadır. Her seferde otuz dakika kazanılacağına göre, tasarruf edilen zaman, çok mühim bir yekûna baliğ olacaktır.

Ayni zamanda, hesaplandığına göre, tasarruf miktarı, umumî sefer zamanlarına göre onda biri bulmaktadır. Bu suretle günde, bütün arabalarla taşınan 250 bin kişi, 25 bin kişi fazlalaşacaktır. Bu, zaman tasarruf edecek tramvayların süratli olarak fazla sefer yapacaklarına göre, bugünkü seferlere nazaran 250 bin kişinin, 25 bin eksilerek nakledileceğini göstermektedir ki, bu suretle tramvaylardaki kalabalık da azalmış olacaktır.

Bu arada şunu tebarüz ettirelim ki, eski tramvay şirketinin 70 romorkun çektiti 170 tramvay arabası günde 170 bin kişi taşıyordu.

Bundan başka, kaldırılan 30 duraktan maada 9 durağın da yerlerinin değiştirilmesi kararlaşmıştır. Bu hususta hazırlanan rapor, Daimi Encümenin tasdikinden geçtikten sonra tatbik edilecektir.

Komisyon, bundan başka, şehrin muhtelif yerlerinde de kapalı durak yerleri inşasına karar vermiştir. Ankarada olduğu gibi, modern şekilde yapılacak olan bu duraklar Osmanbeyde, Altınbakkalda, Sürpağopta, Teşvikiyede, Nişantaşında, Tepebaşında, Eminönünde, Karaköyde, Topanede, Ortaköyde, Kuruçeşmede, Fatihte, Beyazıtta camî önünde, Sultanahmette, Türbede yapılacaktır.

Gözümüzün gördüğü

Yalan da olsa insanın hoşuna gidiyor

İhtikâra mâni olmak için bir çok tedbir alınmış bulunuyor. Fakat buna rağmen her gün bir sürü muhtekirin mahkemeye sevkedildiğini görüyoruz. Acaba neden? Bu kadar sıkı tedbirler, bu derece şiddetli mücadeleye rağmen ihtikâr hâdiseleri neden azalmıyor?

Bizce bunun sebebi muhteliftir ve en başlıcası, kanunî zaruret de olsa, muhtekirlere verilen cezaların hafifliğidir. Meselâ geçenlerde yakalananlara 25 er lira para cezası verilmiş. Kanun bu kadar takdir ettiğine göre kimseye bir şey söylenemez ve hemen kaydedelim ki, biz de burada mahkemenin kararını tenkit ediyor değiliz.

Kanaatimize göre ihtikâr çok ağır bir suçtur. Binaenaleyh kanunu mu, talimatnameyi mi, neyi değiştirmek lâzımsa değiştirmeli, muhtekire suçun ağırlığı nisbetinde ceza vermelidir. Meselâ «yafta» hiç fena değil. Muhtekirin dükkânını açık tutmalı, fakat vitrinine büyük yazılarla «Bu adam muhtekirdir» diye ilân etmeli. Bir taraftan da resmi veya yarı resmi teşekküller halkın en çok muhtaç olduğu ve üzerinde ihtikâr belâsı sezilen maddeyi temin edip değeri nisbetinde satmıya çalışmalı.

Doğru mu, yanlış mı bilmem. Bir İzmir havadisine göre orada halk kömür sıkıntısını hisseder gibi olmuş. Kömürcüler fiyatı 14 kuruşa kadar yükseltmişler. Belediye hemen kömür temin edip fakir halka bedava ve heli vakti yerinde olanlara da ucuz ucuz kömür dağıtmış. Böyle havadisler yalan da olsa insanın hoşuna gidiyor.

Nebil SANVER

SİYASÎ VAZİYET

Amerikanın yardımı

İngiltere Hazine Nezareti Müsteşarı Phillips, Vaşingtona gelerek Roosevelt hükûmetine, İngiliz İmparatorluğunun malî vaziyetini bütün teferrüatile anlattıktan sonra Amerikanın yapacağı yardımın mahiyeti kararlaştırılmış bulunuyor.

İngiliz malî murahhası yardımın ödeme ciheti hakkında İngiltere Hükûmetinin noktai nazarını izah ederken İngilterenin Amerikada yaptıracağı gemi, tayyare, top, ve harp malzemesinin doğrudan doğruya Amerika Hükûmetlerinin malî itibarile ödenmesi ve İngiltere Hükûmeti İngiliz sermayedarları elindeki esham ve tahvilâtı satarak tediyeye devam ettiği takdirde İngilterede belli başlı sermaye kalmıyacağını ve dolayısile Amerikanın iktısadî binasının temeli olan sermayedarlık sisteminin de sarsılacağı ve ayni zamanda Amerikan borsalarına hadden fazla esham arzedilmesinin büyük buhran çıkaracağını söylemiştir.

İngilterenin kapitalizm esasından ayrılması ve başka bir iktısadî rejime bizzarure müracaati ihtimali şüphesiz Amerikayı telâşa düşürmüştür. Bunun için Amerika Hükûmeti İngiltereyi sermayelerini mahvederek kapitalizmden ayrılmasına mani olmak üzere sonuna kadar Amerikadan alacağı her türlü gemi ve harp levazımını her hangi suretle tediye etmekten kurtarmayı tasmim etmiştir.

Yani İngiliz Hazine Nazırının dediği gibi İngiltere Amerikadan her türlü eşyayı Amerikan hazinesinin parasile alacaktır. Hattâ Amerika Hükûmeti daha müsaadekâr davranarak İngiltereyi ileride dahi bu paraları tediye etmekten kurtaracaktır. Şöyle ki; İngilterenin muhtaç olduğu ve sipariş ettiği eslîha ve harp malzemesi Amerika Müttehit Hükûmetleri Devleti tarafından İngiltere Müttehit Krallık Devletine ariyet verilecektir.

Bu suretle Amerikanın yardımı şeklen bir teberru ve hediye mahiyetini alacaktır.

Roosevelt üçüncü defa Cümhurreisi intihap edildiği zaman yeni intihap edilen Mebusan Meclisi 3 kânunusanideki ilk toplantısında Hükûmetin bu yardım kararı teklifini müzakere edecektir. Yeni meclisteki ekseriyet Cümhurreisinin partisi olan demokratlardadır. Fakat, Amerikada parti disiplini, İngilteredeki inzibat kadar sıkı değildir. Bu sebeple, hükûmetin teklifine kendi partisinden muhalefet edenler olabilir. Ayni zamanda muhalif parti mensupları da teklifin lehinde rey verebilirler. Binaenaleyh Meclisin vereceği karar İngiltere için çok mühim olacaktır.

Bu karar, İngiltere ile beraber kapitalizmi de kurtaracaktır. İngilterenin harp sanayii ve bahrî inşaat tezgâhları her gün üstüste dalga halinde gelen Alman bombardıman tayyarelerinin bomba ateşi altında bulunduğuna göre İngiliz Hükûmetinin harbin neticesini tayin edecek olan silâh tefevvukunu ve Büyük Britanyayı açlıktan kurtaracak Alman deniz altı ve hava ablukasının refini temin edecek Amerikada yaptıracağı külliyetli miktardaki tayyare, top, mühimmat ve gemidir. Bu yardım, İngiliz İmparatorluğunun müdafaası için hayatî ehemmiyeti haiz olduğu gibi, Amerikanın dayandığı kapitalizm sisteminin muhafazası için son derecede büyük ehemmiyeti vardır. İngilterenin zaferi ve kapitalizmin atisi üzerinde Amerikan Kongresinin vereceği kararın ehemmiyeti büyük olacaktır.

Muharrem Feyzi TOGAY

Vecizelerin Şerhi

Harpler devletleri idare edenlerin hırsı yüzünden başlar ve milletlerin felâketile neticelenir.

BARTHELEMY

Bu sözü söyliyen meşhur içtimaiyatçı ve hukukçu, harbe müncer olan hâdiseleri ve insanların arasındaki münasebetleri yakından tetkik etmiş bir adamdır. Hiç şüphe yok, cemiyetin ferdler üzerinde azîm tesirleri vardır. Fakat şunu da kabul etmek lâzımdır ki, ferd de sırasına göre cemiyeti istediği istikamete sürükler. Harpler ekseriya ferdlerin hırsı yüzünden başlar, galip veya mağlûp, bu harbe sürüklenen milletler, harbin tesirlerine maruz kalırlar ve dünyanın sıkıntısını çekerler.

Harp zarurî bir felâkettir. İstiyelim veya istemiyelim, bu felâkete, bizi ihtiras sürükler, ihtiyassız da dünya olmaz.

Büyük millî roman: 43

Ateş!

Yazan : Server BEDİ

— Durun bakalım, annemden cevap gelsin. Bakalım Şefkat bizde mi? Belki de gitmiştir.

— Herhalde annenize bir adres verir.

— Zannederim.

Sabahat çıktı. Ben biraz daha uyudum. Sonra kalktım, gazete okudum.

Akşama doğru Doktor Salâhattin geldi ve günümü nasıl geçirdiğimi sordu. Sabahatle konuştuklarımızı anlattım.

— Çok akıllı, emniyetli kızdır o, dedi, sözlerine itimat ederim. Onsuz bu koğuş dönmez, bilir misin? Bizim sağ kolumuzdur. Şefkatle konuşması iyi olur, kızı teselli eder. Artık bundan ötesini sen ona bırak.

Bu bahsi kısa kesmek istemesinden anladım ki doktorun bana söyliyeceği başka şeyler vardı. Bekledim.

Dedi ki:

— Evvelâ sen hazır ol. Ameliyat yarın sabah. Kurşunu alacağız. İki üç gün muamelen sürer, ondan sonra İstanbula gideceksin. Doğru Gülhaneye... Orada bir iki aylık işin var. Bu omuz çabuk kendine gelmez. Hattâ eski halini hiç bulmaz. Orduda kalamazsın artık. Fakat işin tatlı tarafı, İstanbula bir müjdeyle, büyük bi rmüjdeyle gideceksin!

Yüzümde beliren büyük merakı seyrettikten sonra:

— Evet, dedi, Anafartalardan düşman çekiliyor, mevzileri elimize geçiyor. Hattâ artık buna olmuş, bitmiş nazarile bakıldığı için zaferin bütün taburlara tebliği emri gelmiş. Efrad bayram yapıyor. Sakın sen de sevinçten birdenbire sıçrayıp ta omuzunu berbad edeyim deme.

— Peki... Bu uzaklardan gelen top sesleri nedir?

Sevinçten sıçramadım ama hasta omuzumu acıtmasına ehemmiyet vermeden iki elimi de Salâhattine uzatarak:

— Ah! diye bağırdım, şimdi ölebilirim artık. Yarabbi...

Boğazım tıkandı ve gözlerimden yaşlar gelmiye başladı.

Doktor gözlerini yüzümden ayırmıyarak başını sallıyordu:

— Ya... dedi, burada harbetmiyen, yapılan harikanın azametini asla takdir edemez. Bu yolları, bu bataklığı, bu vasıtasızlığı, bu tekniksizliği görmeli. Biz modern istihkâmlarımızla, tayyarelerimizle, son sistem silâhlarımızla, donanmamızla değil, dişimizle, tırnağımızla, tekmemizle, yumruğumuzla harbettik. Ruhumuzla harbettik ve bu zaferi kazandık. Vallahi, gün olurdu ki bu hastanede bir damla tentürdiyot, bir damla alkol bulunmazdı. Hiç sinirlenmez, ne antiseptikler icat ederdik. Ya o Mehmetçiklerin sabrı, gayreti... Öyle sahneler görmüşümdür ki neferin çektiği acıdan benim bağıracağım gelmiştir de o gık demeden...

Sustuk. İçeriden hastaların şarkıları geliyordu, memleket havaları...

O anı hiç unutmıyacağım. Bütün Anadolu, bütün memleket, bütün çektiklerimiz, bütün harp sahneleri yaşlı gözümün önüne geldi. Billûr damlalar arasından bütün bir ıztırap, feragat ve kahramanlık dünyası görüyordum. Nasıl, yağmur, çamur, kar, fırtına demeden, gece gündüz, durup dinlenmeden yürüyorduk; bazan nasıl, iki üç öğün yemekten vazgeçiyorduk; nasıl hastalanıyor ve kaputumuza sarılarak zeminliklerin yaş toprağı üstünde yatıyorduk; mitralyöz insan gövdelerini buğday başakları gibi nasıl biçiyordu; taptaze vücutler nasıl devriliyordu; köyler, evler, ocaklar nasıl yanıp tutuşuyor, lâğım bombaları toprağı nasıl havaya uçuruyordu.

Gözlerimi kapadım.

— 5 —

Ameliyatım oldukça zahmetsiz geçti. Yatakta uyandıktan sonra biraz ıztırap çektim. Akşama o da kalmamıştı; omuzum öyle hafiflemişti ki içinden iki kilolouk bir taş çıkmış gibiydi. Doktor Salâhattin çıkan kurşunu bir şişe içine koymuş, bana getirip hediye etti.

Hastanede bir hafta kaldım. Emrim geç gelmişti. Salâhattin Gülhanedeki arkadaşlarına hususî mektuplar da yazdı.

Ben de İstanbula hareket edeceğim günün arifesi annemden mektup aldım. Uydurduğum yalan bile zavallıyı meraktan kurtaramamış. On yaşımdayken, bir gün çakı ile ağaç yontuyordum, sağ elimin şahadet parmağını biraz derince kesmiştim, fazlaca kan akmıştı. Annemin o zamanki telâşını ve ıztırabını hatırlarım. Mektubunda da ayni: Sağ elimin hafif yaralanmış olması, ciğerimden vurulmuşum gibi anneme ıztırap

Günün Akisleri

Bir yıldönümü

Fikir kısırlığından mıdır; Yoksa kanaatlere müsamaha dağarcığımızda tahsise mecbur olduğumuz yerin azlığından mütevellit basitlikten midir, nedir? Bilmiyorum, zaman zaman, dillerimiz ve ona tebaan kalemlerimiz, acaip dalâletler gösterir. Hükümlerimizde doğru olabilmek için icap eden bütün ilim, tarih, ruh şartlarını bir anda unutur ve bazan memleket irfanının yüzünü kızartacak acaipliklere yer veririz.

***

Hazin bir yıldönümü

Bugün, üzerinden seneler geçtikçe, kıymetini içimize sindire - ceğimiz ve zamanın, haklı olarak berraklaştırıp kıymetlendireceği büyük bir Türk şairinin dördüncü ölüm yıldönümünü idrak ediyoruz. Tabii, Mehmet Akiften bahsetmek istediğim derhal anlaşılmıştır.

***

Heyecan ve ruh kaynağı

O Mehmet Akif ki, en karanlık günlerimizde, istiklâl ve hürriyetin rüzgârını nefesile, ortalıkta estirmiş, zamanında en bedbin ruhlara bir savlet hızı aşılıyabilmiştir.

O Mehmet Akif ki, tarihçinin, münevverin, politikacının, Şehitlikleri İmar Cemiyetinin, romancının; acizden dondukları, kahramanlıklarımızı billürlaştıracak samimi bir satır yazı yazamadıkları, Çanakkale şehidi Mehmetçiğin hatırasına bir beyaz taş dikemedikleri zamanlardan cok daha evvel tarihimizin bir şehamet bayrağını, mermer âbidelerden daha kuvvetle, tarihe intikal ettirmiye muvaffak olmuştur.

O Mehmet Akif ki, bir yanardağ gibi feveran eden dizi dizi mısralarile bir cemiyetin dinamik ifadesini verebilmiş, yalnız İstiklâl harbi nesline değil, kendisinden sonra gelecek bütün nesillere, vatan sevgisinin heyecan ve iştiyakını tattırmıştır.

***

Üzerlerine fırtınalar çekti

Gün oldu, Akif de bütün zirveler gibi üzerine fırtınalar çekti. Onun prensiplerine, itikatlarına ve tamamile enfüsî hayatına taarruz etmekten ziyade, kendi kanaat ve düşüncelerinin simsarlığını yaymak istiyen bir zümre yaygaralar kopardı. Akifi gölgelemek, iki bakımdan ehemmiyetli idi: Dinciliğine dil uzatılırken, bir fikrin propagandası yapılıyordu ve milliyetçiliği torpillenirken ayni gayeye hizmet ediliyordu.

***

Âkif kademelerde yükseliyor

Geçen zamanın çok hayırlı tesirleri oluyor, tarihe intikal etmesi ve milletin kalbine yerleşmesi lâzımgelen şahsiyetler, üzerlerine çöken bedbaht kâbuslardan yavaş yavaş sıyrılarak lâyık oldukları mevkie yükseliyorlar. Dört sene evvel gençliğin kadirşinas elleri üzerinde medfenine terkedilen Akifle, dört sene sonraki Akif arasında ne fark var? Bana öyle geliyor ki, bugün, büyük Türk şairi, istiklâl davasındaki tahtına çıkan kademelerde yükseliyor.

C. B.

Adliyede:

Nizamettin Nazif mahkûm oldu

İki gün evvel Beyoğlu cürmümeşhut mahkemesince zabıtaya hakaret maddesinden sorguya çekilerek tevkif edilen İkdam gazetesi muharrirlerinden Nizamettin Nazif Tepedelenlioğlunun, ayni mahkemede görülen davası neticesinde üç polise vazife esnasında hakaret ettiği sübut bulduğundan 2 ay, 9 gün hapsine ve kendisinden 100 lira para cezası alınmasına karar verilmiştir.

Şekerin kilosunu 38 kuruşa veren bakkal ihtikâr yapmış mı, yapmamış mı?

Diyanyolunda bakkal Arif, geçenlerde dükkânına gelen bir müşteriye, toz şekerinin kilosunu 36 kuruş yerine 38 kuurştan satmış, cürmümeşhut halinde yakalanarak Asliye dördüncü Ceza mahkemesine verilmiştir.

Dün öğleden sonra suçlu bakkalın muhakemesine başlanmış, kendisi, şekeri çırağının sattığını, onun da Fiyat Murakabe Komisyonunun koyduğu narhtan haberi olmadığını söylemiştir.

Bundan sonra, Murakabe Komisyonundan gelen bir tezkere okunmuştur. Bunda, tozşekerinin toptan 35 kuruşa satıldığı ve perakende satışlarda da nakliye masrafı ve normal kâr ilâvesile, ancak 36 kuruşa kadar satılabileceği yazılıyordu.

Bakkal Arif buna itiraz etmiş, şekerin 100 kiloluk bir çuvalının toptan 35 lira 55 kuruşa satıldığını söylemiştir.

Mahkeme, bu cihetin tetkiki için muhakemeyi başka bir güne bırakmıştır.

Parti kongresi dün mesaisini tamamladı

(Birinci sahifeden devam)

Fatih kazasının dilekleri

Karagümrük dispanserine her saatte hasta kabulü, çocuk bakımevinin tevsii, Balatta umumî helâ inşası, Samatyada bir kız orta mektebi açılması, kaza dahilinde muhtelif yerlere yeni çeşmeler yapılması, Karagümrük meydanına bir yangın musluğu yapılması, ikinci ve üçüncü derecedeki yolların tamiri, Koca Mustafapaşa çayırının çocuk bahçesi haline konulması, talebelere tramvay servisleri ihdası, Topkapı haricindeki mahallelerde ziraatin inkişafı için köy kanununun tatbiki, lâmbasız sokaklara lâmba konması, seyyar leblebicilerin kurşun vesair madenleri almalarına mâni olunması.

Kadıköy kazası halkının dilekleri

Sayfiye mahalli olan Erenköy istasyonunun bir hayvan ihracı istasyonu olarak kullanılmaması, Kurbağalıderenin temizlenmesi, meskûn yerlerde taş ocakları açılmamasının temini, umumî helâlar inşası, Merdiven köyünde bir ilk mektep inşası, Kozyatağı, Hasanpaşa semtlerine bir ilk mektep ilâvesi, Kadıköyüne bir kız orta okulu yapılması, Erenköyün de bir erkek orta okulu açılması, Kadıköyünde bir kız lisesi inşası, sokaklara yangın muslukları konulması, Kurbağalıdere köprüsünün yeniden inşası, ağaçların tahribine mâni olunması, Kadıköy - Üsküdar tramvay ücretlerinin tenzili, yeni tramvay durak yerleri ihdası, Uzunçayır arazisinin köylüye taksimi işinin neticelendirilmesi, Kadıköyünde asrî mezarlık inşası, elektrik, havagazı ve su faturalarının ay başlarında getirilmesi, kadastro heyetlerinin hudut işlerinde Parti teşekküllerile teması, fakir halka bir miktar parasız kömür dağıtılması, Kadıköyünde asliye mahkemesi ihdası,

Kartal kazası halkının dilekleri

Muallimsiz köy mekteplerine bir an evvel muallim tayini, Pendikte orta mektep binası inşası, Kartal şimendifer köprüsünün genişletilmesi, Kartal mekteplerinden birine İngilizce dersinin konması.

Sarıyer kazası halkının dilekleri

Bir dispanser açılması, Kavakdere ağzının temizletilmesi, Yeniköyde umumî helâ yapılması, Yeniköyün sıtma mücadelesi hududuna alınması, Büyükderede ilk okul binası inşası, Sarıyere Aralık suyunun bir an evvel getirilmesi, Hamidiye suyunun Ayazağa köyüne isalesi, Bebek - İstinye yolunun bir an evvel ikmali, Kireç burnunda bir çocuk bahçesi inşası, Emirgân otobüslerinin tekrar işletilmesi, Yeniköy için ayrı bir otobüs servisi ihdası, Bir mezarlık inşası.

Silivri kazası halkının dilekleri

Sinekli nahiyesine bir dispanser inşası, Sinekli nahiyesine ebe tayini, Silivri kazasındaki suların içilmiye müsait olmadığı anlaşıldığından vilâyetçe bu keyfiyetin halli, bu sene mahsul bereketsiz olduğundan küçük çiftçilere Ziraat Bankası tarafından parasız tohum tevzii.

Şile kazası halkının dilekleri

Agva deresinin temizletilmesi, Teke nahiyesinde uyuz hastalığının önlenmesi, Şilede bir dispanser inşası, Şilede orta mektep yapılması, Beykoz - Şile şosesinin birleştirilmesi, Yeniköy deresinin temizletilmesi, orman resmi ile vakıf resminin tevhidi.

Üsküdar kazası halkının dilekleri

Çocuk bakımevinin tevsii, fakir işçi kadınlarının çocuklarına bakılması, seyyar sütçülerin sıkı kontrolü, Üsküdarın sivrisinekle mücadele hudutları içine alınması, Beylerbeyinde orta mektep inşası, umumî güzergâhların tamir ve ıslahı, Çengelköyü ve Beylerbeyinde bir çocuk bahçesi inşası, Şirketi Hayriye bilet ücretlerinin tenzili, Anadolu sahilinin ihyası için Üsküdardan Hisara kadar bir otobüs servisi ihdası.

Yalova kazası halkının dilekleri

Bir mektep inşası, ziraat âletlerinin ucuzlatılması, Yalovada bir tütün deposu inşası.

Dilekler bu şekilde bittikten sonra 10 dakika istirahat için celseye nihayet verilmiştir.

İkinci celse

İkinci celseye başlandıktan sonra bazı âzalar evvelce muhtelif sebeplerden dilek encümeninin raporunda yer alamamış olan dilekleri bulunduğunu söylemişlerdir. Bu arada Eyüp kazası mümessilleri; muhtarlığın yeniden ihdasını veyahut mümessillere kanunî salâhiyet verilmesini, çocuk hastanesi inşasını, Eyüpte bir mezarlık yapılmasını, İslâmbey caddesinin tevsiini, Eyüpte bir lise açılmasını, Topçularda ilk okul inşasını, Ramiye su verilmesini ve Eyübe bir Halkevi inşasını;

Beykoz kazası mümessilleri: Osmanlardan köylülere katiyat yapılması için verilen senevî 40 kental odun ve 20 kental kömürün fazlalaştırılarak odunun 100 kentale ve kömürün 50 - 60 kentale çıkarılmasını, hususî orman sahiplerine mecbur oldukları haritaları yapmak için 942 senesi sonuna kadar katiyata müsaade edilmesini,

Kartal kazası mümessilleri: Bostancı civarındaki Küçükyalı köylülerinden istenen fazla cereyan bedellerinin affını.

Beykoz kazası mümessilleri: Kazaların ocaklardaki arkadaşlarını tanımıya vakit bulmaları için kaza kongrelerinin de vilâyet kongreleri gibi iki senede bir yapılmasını istemişlerdir.

Beykozdan Mehmet Ali Gökçe de söz alarak bütün Boğaz halkı namına şu dilekte bulunmuştur:

«— Boğaziçi halkı Şirketi Hayriyeden son derece müştekidir. Köprüden akşamları 7.40 dan sonra Boğaz iskelelerine vapur yoktur. Şirket Boğaz halkının haftada bir defa olsun, İstanbulda bir tanıdığına, bir sinemaya, bir tiyatroya gitmesine fırsat bırakmamıştır. Boğaz halkına hakkı hayat verilmemiştir. Son vapurun hiç olmazsa eskisi gibi dokuzu 10 geçe yapılmasını bütün Boğaz halkı namına istiyor ve bunun temini için de Şirketi Hayriye nezdinde teşebbüslerde bulunulmasını talep ediyorum.»

Bu sırada Beyoğlu kazasından muallim Ahmet Halit söz almış ve muhtarlık meselesinin hallini, talebelerin kat'i surette mektep zamanlarında kahvelere gitmesinin önlenmesini istemiştir.

Valinin kongredeki sözlerinden çıkarılan rakamlar

Belediye yol işini plânlarının en başında bulundurmaktadır. Eminönü kazasında 939 yılında 276096 lira sarfile 41 yol ve cadde, 940 yılında 257940 lira sarfile 38 yol, Fatih kazasında 939 senesinde 43782 lira sarfile 48 yol, 940 senesinde 40500 lira sarfile 28 yol, Beyoğlu kazasında 939 senesinde 494153 lira sarfile 71 yol, 940 senesinde 382627 lira sarfile 57 yol, Beşiktaş kazasında 939 senesinde 18700 lira sarfile 17 yol, 940 senesinde 15955 lira sarfile 6 yol, Eyüp kazasında 939 senesinde 27888 lira sarfile 11 yol, 940 senesinde 71719 lira sarfile 20 yol, Bakırköy kazasında 939 yılında 35303 lira sarfile 14 yol, 940 yılında 22164 lira sarfile 46 yol, Sarıyer kazasında 939 yılında 99965 lira sarfile 21 yol, 940 yılında 31829 lira sarfile 28 yol, Beykoz kazasında 939 yılında 62156 lira sarfile 10 yol, 940 yılında 85473 lira sarfile 9 yol, Üsküdar kazasında 939 yılında 28136 lira sarfile 20 yol, 940 yılında 70587 lira sarfile 24 yol, Kadıköy kazasında 939 yılında 107531 lira sarfile 35 yol, 940 yılında 92453 lira sarfile 30 yol, Adalar kazasında 939 yılında 18689 lira sarfile 25 yol, 940 yılında 5885 lira sarfile 8 yol, Kartal kazasında 939 yılında 23017 lira sarfile 1 yol, 940 senesinde 28298 lira sarfile 2 yol, Yalova kazasında 939 yılında 3912 lira sarfile 2 yol, Çatalca kazasında 939 yılında 5000 lira sarfile 1 yol, Şile kazasında 939 yılında 1540 lira sarfile 2 yol tamir ve inşa edilmiştir.

Netice itibarile 939 yılında İstanbul vilâyeti dahilinde 1 milyon 245.929 lira sarfile 320 yol ve 940 yılında da 1,257,497 lira sarfile 286 yol yapılmıştır.

Valinin sözleri

Bundan sonra Vali ve Belediye reisi Lûtfi Kırdar söz alarak ezcümle demiştir ki:

«— Programlarımızda Parti dilek lerini esas tutuyoruz. Münferit dilekler parti dilekleri arasında yoksa nazarı itibara alınmıyacaktır.

Görüyorum ki, dilekler arasında bilhassa yol, ışık, nakliye vasıtası, su, mektep, Halkevleri inşası başta geliyor. Belediyemiz yol işlerini programının başına almıştır. Bugün yollarımız maalesef Avrupanın en küçük şehirlerile mukayese edilemiyecek kadar fenadır. Yollarımızı ikide bir kazınmıyacak şekilde esaslı olarak yapacağız. Bu da büyük masraflara ve uzun zamanlara mütevakkıftır. Birinci sınıf yollarımızı asfalt olarak yapacağız. Avrupada kasabalarda bile kaldırım kalmamıştır. Birinci sınıf yollarımızdan çıkacak parkeleri de ikinci ve üçüncü sınıf yollarımıza döşeyeceğiz.

Vesaiti nakliye meselesini hallet - miye maalesef dünya vaziyeti bize imkân bırakmamaktadır. Şehrin belli başlı nakliye vasıtalarını harp başlamadan ancak bir ay evvel elimize almıştık. Harp başlayınca bu işlerin ıslahı için harice yaptığımız siparişlerin elimize geçmesine imkân kalmadı. Halkevleri binalarımız istediğimiz gibi değildir.

Bu binaları birer millî âbide olarak bugünkünden çok geniş teşkilâtlı bir şekilde inşa kararındayız. Fırsat buldukça bu kararımızı tatbik edeceğiz. Işık işini de ehemmiyetle gözönünde tutuyoruz. 936 senesine göre şehirdeki lâmbaların adetleri 939 yılında iki misli artmıştır.»

Su ve mektep işleri

Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar su ve mektep işleri hakkında izahat vermeleri için sözü Sular İdaresi ve Maarif Müdürlerine bırakmıştır.

Sular İdaresi Müdürü Yusuf Ziya Eren dileklere cevaplar vermiş ve istenen çeşmelerin yapılacağını, Mecidiyeköyü Hamidiye suyu yollarının temizlenmesine başlandığını, şehrin su işlerini tamamen ve bol bol karşılıyabilmek için 31 milyon liraya ihtiyaç olduğunu ve bu paranın yavaş yavaş sarfolunarak vilâyetin bütün kazalarında su derdi bırakılmıyacağını söylemiştir.

Bundan sonra söz alan Maarif Müdürü Tevfik Kut Maarif işlerinden bahsederek son seneler vilâyete kazandırılan yeni mektepleri bildirmiş, ilk mektepler tesisi için beş senelik program yapıldığını ve vilâyet hudutları dahilindeki ihtiyacı karşılamak için daha yüzden fazla ilk mektep açılması lâzımgeldiğini söylemiştir.

Bundan sonra muallimlerin 932 senesindenberi kalan mesken bedellerinin ve kıdem zamlarının bir an evvel ödenmesi için önümüzdeki seneki vilâyet bütçesine fazla tahsisat konulması kararlaşmış ve bundan başka mütalea olmadığından dilek encümeninin raporu ve sonradan münzam olarak bildirilen dilekler ittifakla tasvip edilmiştir.

Bu suretle kongre ruznamesindeki işler tamam olduğundan yeni idare heyeti ve Büyük Kurultaya gidecek âzaların intihabı yapılmıştır. Netice:

Vilâyet idare heyeti asli âzalıklarına: Aziz Ak, Umumî Meclis âzası, Celâl Dikmen, İmar Bankası Müdürü, Faruki Dereli, Avukat, Umumî Meclis ikinci reis vekili, Hâmit Ongunsu, Edebiyat Fakültesi Dekanı, Hasene Ilgaz, Muallim, İbrahim Kemal Baybora, Deniz Yolları Umum Müdürü, Mithat Nemli, Ticaret Odası Reisi, D. Nurettin Âli Berkol, Profesör.

Yedek âzalıklara: Refik Ahmet Sevengil, Muharrir, Umumî Meclis âzası, Tevfik Kut, Maarif Müdürü, Reşat Yılmaz, Devlet Limanları İdaresi Teftiş Müdürü, Cemalettin Fazıl Erten, Avukat, Umumî Meclis âzası, Celâl Kocaer, Denizyolları avukatı, Muharrem Nail Akdoğ, Avukat ve Umumî Meclis âzası, Faide Esendal, Umumî Meclis âzası, Hasan Kopar, İstanbul Gümrük Muhafaza Başmüdürü, Halit Yaşaroğlu, Muallim, Umumî Meclis âzası,

Kurultaya gitmek üzere: Faruki Dereli, Avukat, U. M. 2 nci reisi, Ferit Hamal, E. C. Mürakibi, Hâmit Ongunsu, Profesör, Edebiyat Fakültesi Dekanı, İbrahim Kemal Baybora, Denizyolları U. Müdürü, Naci Ali Moralı, C. H. P. Kadıköy kaza reisi, Refik Ahmet Sevengil, Muallim ve U. M. âzası.

Kurultay yedek delegeleri olarak: Atıf Ödül, Avukat, U. M. âzası, Aziz Ak, U. M. âzası, Faide Esendal, U. M. âzası, İhsan Namık Poroy, U. M. âzası, Halit Yaşaroğlu, Muallim, kitapçı, U. M. âzası, Yavuz Abadan, Doçent, Eminönü Halkevi reisi, seçilmişlerdir.

Bundan sonra görüşülecek başka mesele kalmadığından Vilâyet Parti İdare Heyeti Reisi İzmir Mebusu Reşat Mimaroğlu şu nutukla Parti kongresini kapamıştır:

Aziz arkadaşlarım;

Kongre mesaisi tamam olmuş bulunduğundan burada çalışa kongre divanı riyaseti ve encümen heyeti içindeki arkadaşlarıma ve azim için daima en derin alâkayı gösteren sayın Vali ve Belediye Reisimize teşekkürlerimi sunarım. Nihayet kongre delegesi arkadaşlarımı da hepimize muvaffakıyetler diliyerek sevgi ve saygı ile selâmlar ve 1940 yılı kongresini hüsnü hâtime olmak üzere Ulu Millî Şefimize tazimat ve bağlılıklarımızı arzederek kapatırım.

Kongreden sonra âzalar büfede icaz edilmişlerdir.

Ankara vilâyet kongresi münasebetile

(Birinci sahifeden devam)

delegeleri Ebedî Şefin muvakkat kabrini ziyarete davet eylemiş ve hep birlikte muvakkat kabre gidilmiş ve Ebedî Şefin manevî huzurunda ihtiram vakfesinden sonra tekrar Halkevine dönülerek müzakereye başlanmıştır.

Vilâyet idare heyetinin iki yıllık çalışmasına ve geçen kongrede ileri sürülmüş olan dileklerin hükümet ve vilâyetçe tahakkuk ettirilmiş olanlarına ait raporlar okunmuş ve encümen intihapları yapılmıştır.

Kongre, toplantısı vesilesile Partinin değişmez başkanı Milli Şef İnönüne, Parti büyüklerine ve Türk ordusu adına onun büyük mümessili Mareşal Fevzi Çakmak'a sevgi, bağlılık ve şükran duygularının bildirilmesine riyaset divanını memur eylemiştir.

Kongre âzaları Ziraat Enstitüsünde

Ankara, 27 (A.A.) — Bugün toplanan Cümhuriyet Halk Partisi Ankara Vilâyeti kongresi âzaları bazı Ankara Mebuslarının refakatinde bugün saat 13,30 da Yüksek Ziraat Enstitüsünü ziyaret etmişlerdir. Saat 16 da Rektör Süreyya Genca misafirler şerefine bir çay ziyafeti vermiştir.

İLİM VE CEMİYET

Bir kitap ve bir devir

AKLISELİM

Hilmi Ziya ÜLKEN

Voltaire rahib Melier'e atfen bu isimdeki kitabı neşrettiği zaman her halde devrinin aklı selime şiddetle muhtaç olduğunu hissetmiş olmalıdır. O, ne basit kuvvedir! Bununla beraber tam arandığı zaman ne kadar ender bulunur! Aklı selimi zekâ ile, ilimle, ihtisasla, servetle hiçbir şeyle satın almak kabil değildir. Ne kütüphaneler devirmiş allâmeler vardır ki ondan haberi yoktur. Nice ülkeler fethetmiş kahramanlar vardır ki ondan nasibi olmamıştır. Bazan koca bir müessese kurulur, toprağa altın dökülür, başında mimarlar, hekimler çalışır. Fakat ufak bir eksiği kalmıştır: Su yolu açılmamıştır. Yahut gidip bir çukura girilmiştir. Bazan bir kasaba kurulur, içinde en modern binalar vardır. Fakat toprağı tohum tutmaz. Bu müesseseleri yapmak ve bu şehirleri kurmak için ilim, teknik, enerji ve unsur olarak ne istersenız bol bol bulabilirsiniz. Fakat onları bir araya getirmekle aradığınıza varamazsınız: Çünkü aklı selim eksiktir.

Abdullah Cevdet, rahib Melier'in bu kitabını tercüme ederken - bilerek veya bilmiyerek - bu ihtiyacın şiddetle hissedildiği bir zamanda yaşadığımızı ifade etmiş oluyordu. Fakat ne yazık ki o, kitaptan değil, ancak hayattan çıkabilir.

Aklı selim, sade *akıl* değildir; çünkü nice akıllı adamlar vardır ki ondan mahrumdurlar. Âmiyane bilgi de değildir. Çünkü âmiyane bilgiye dayanmakla beraber, bu bilginin aklı selimden uzaklaşması çok mümkündür: Sıtmada, trahomda köylünün inadı gibi...

Esas itibarile aklı selime en uygun olan ilimdir. Fakat, ilim nazarî, aklı selim ise pratiktir. Birincisi teklif eder, ikincisi intihap ve icra eder. Bunun içindir ki her âlimin mutlaka iş başında aklı selim sahibi olması lâzımgelmez.

O her şeyden evvel aklın pratik işleyişinden doğan bir meleke olduğu için içtimai bir haslettir. Bazı cemiyetler, bazı devirler onu inkişaf ettirirler; bazıları da onu mahveder. İyi kurulmuş bir cemiyette, kendi sınıf nizamına göre âhenkli yaşıyan ve yerleşmiş kıymetleri olan bir devirde cemiyetin kendine göre bir «aklı selim» i vardır. Fakat intikal halinde bulunan cemiyetlerde, sınıfları altüst olmuş ve kıymetleri yıkılmış bir devirde aklı selim aranamaz. Bu devirler buhran içinde harikalar, taşkınlıklar gösterirler; umumî vasıfları *romantizm*'dir. Romantik dünya görüşü dehaya kıymet verir, «aklı selim» i cüce addeder, Miskin sürülerin, philistinlerin dar görüşü olmakla itham eder.

Romantik felsefe, bundan dolayı, «aklı selim» le miskin bir entektüalizmin mahsulü diye alay etmektedir.

Halbuki, masalların cücesi gibi bu cüce de devleri yere vuran asıl kuvvettir. Çünkü o bizzat *pratik akıl*dır. Pratik akıl, normalleşmiye başlıyan bir cemiyette muhitine iyi intıbak etmiş faal insanlarda meydana çıkar. Onu ne laboratuarlarda, ne kütüphanelerde, ne de romantik hülyalarda tedarik etmek kabildir. İnsanları hukukça ve kudretçe müsavi olmıyan bir cemiyetin pratik aklı bazı insanları imtiyazlı sayan adaletsiz ve inhisarcı bir nevi aklı selimi inkişaf ettirebilir. Fakat insanları hukukça ve kudretçe müsaviliğe doğru gitmek istiyen demokrat bir cemiyetin pratik aklı inhisarsız ve âdil tam ve hakikî aklı selimi inkişaf ettirecektir. Demokrat cemiyetlerin, bu dünya karanlığında fikrî ve siyasî projektörü yalnız o olabilir.

DAHİLİ TELGRAFLAR

İaşe müsteşarlığı için hazırlıklar

Ankara, 27 (Tasviri Efkâr) — Hükûmet, Millî Korunma Kanununun kendisine verdiği salâhiyetle kuracağı teşkilât hakkında kararlar almaktadır. Yakında alâkadar Vekâletler murahhaslarından mürekkep bir komisyon kurulacak ve bu komisyon teşkili mukarrer iaşe müsteşarlığının vazife ve salâhiyetini tesbit ile Başvekâlete bildirecektir.

Şimdiki halde Ziraat, İktısat, Maliye ve Ticaret Vekâletleri murahhaslarından müteşekkil komisyon bütün iharacat maddelerimizin asgarî fiyatlarını tesbit etmektedir.

Ticaret Vekâleti de başlıca gıda maddeleri üzerinde herhangi bir ihtikârın önüne geçmek için bu maddelerin fiyatlarını tesbit etmektedir.

Fiyat murakabe işlerinin tanzimi ve bu teşkilâtın başlı başına bir cihaz haline getirilmesi hususunda da tedbirler alınmaktadır.

Kâğıt tasarrufu ve Millî Müdafaa Vekâleti

Ankara, 27 (Hususî) — Millî Müdafaa Vekâleti, devlet devair ve müessesatında kullanılan kâğıtlardan yüzde 40 tasarruf yapılması ve bunu tadil eden kararnameler hakkındaki hükümlerden istisna edilmiştir.

Hâkimler arasında

Ankara, 27 (Hususî) — Adliye Vekâleti, bazı hâkimlerin tayinini ve eski hâkimlerden tekrar vazife alanları gösteren bir kararname hazırlıyarak, yüksek tasdika arzetmiştir. Bu kararname ile 25 kişi hâkimliğe alınmış veya nakledilmiştir.

Bundan maada, bütün hâkimlerin tayin, terfi ve nakillerini gösteren bir kararname de hazırlanmaktadır.

Askerlerin muhaberatı

Ankara, 27 (Hususî) — Telgraf kanununun birinci maddesine bir fıkra ilâve edilmiştir. Buna göre, seferde, orduya ait müstacel ve âdi telgraflar ve muhavereler, diğer müstacel ve âdi telgraf ve muhaverelere tercih olunacaktır.

İstisna edilen otomobiller

Ankara, 27 (Hususî) — Koordinasyon heyeti, istimallerinde zaruret bulunan İstanbula ait 1006, 499 ve 493 numaralı otomobillerin benzin tahdidatından istisnalarına karar vermiştir. Bundan başka, Üçüncü Umumi Müfettişlik mıntakasile, Çatalca kazasında, devlete karşı tahkimat ve yol inşası taahhüdüne girişmiş bulunan müteahhitlerin servis otomobilleri de istisnaya dahildir. Ayrıca, tahdit kararnamesinin neşrinde, memlekette bulundukları müddet on beş günü geçmiş olan ecnebi turistlere ait nakil vasıtalarının hududa kadar gitmelerine müsaade olunacak, harice azimetleri dolayısile ihracına alâkadar makamlarca müsaade edilen nakil vasıtaları da hududa kadar sefer edebileceklerdir.

Vekiller Heyeti içtimaı

Ankara, 27 (Hususî) — Vekiller Heyeti, bu sabah Başvekâlette, Refik Saydam riyasetinde toplanmıştır. Toplantı saat 12 ye kadar devam etmiş ve hükûmeti alâkadar eden meseleler görüşülerek bazı yeni kararlar verilmiştir.

Fabrikalara yardım

Ankara, 27 (Hususî) — Hükûmetçe, fabrikatörlere yapılan yardıma devam edilmektedir. Evvelce 15000 lira verilen Hasankale un fabrikasına ilâve olarak 6000 lira daha verilecektir.

Büyük Millet Meclisinde

Ankara, 27 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugün Şemsettin Günaltayın başkanlığında toplanmış ve ruznamesinde bulunan maddelerden adliye harç tarifesi kanununun yüzüncü maddesinin tefsirine ait mazbatayı kabul eylemiş ve bazı mebusların teşrifî masuniyetlerinin kaldırılması hakkındaki taleplerin devre sonuna bırakılmasına ait mazbataları da tasvip eylemiştir.

Meclis yine bugünkü toplantısında 8 ikincikânun 1940 tarihli istikraz taksitlerinin Fransa sefaretince istimaline müsaade olunabileceğine, 23 haziran 1939 tarihli anlaşmaya merbut protokolün ikinci maddesi hükümlerine tevfikan Fransaya tesviye edilen 7 milyon Fransız frangının tenzilâta tâbi tutulması hakkındaki kanun lâyihaları da müzakere ve kabul olunmuştur.

Meclis gelecek toplantısını pazartesi günü yapacaktır.

Ankara radyosu ses tecrübeleri

Ankara, (Hususî) — Ankara radyosunda başlanan yeni ses sanatkârlarının tecrübeleri oldukça memnuniyeti mucip bir netice vermiştir. Bu yeni seslerin radyofonik kıymetini ölçmek ve dinleyiciler önünde bir imtihan geçirmelerini temin etmek maksadile evvelki akşam radyoda yapılan geçit konseri bugünlerde tekrar edilecektir. Radyonun Türk musikisi kısmında yer almak istiyen güzel ses sahipleri bugün akşama kadar Ankara radyosuna müracaat edebileceklerdir.

G. Saraylıları davet

Galatasaraylılar cemiyetinden:

Cemiyetimizin senelik umumî heyeti 5/1/941 pazar günü öğleden sonra saat 14 de cemiyetin merkezinde toplanacaktır. Âzanın teşrifleri rica olunur.

ASKERİ VAZİYET

Hava harbi

(1 inci sahifeden devam)

doklarına şu kadar kilo bomba atmıştır...»; fakat netice yok; vaziyet de değişmez.

Tayyareler, evvelce, diğer askerî sınıfların âdi bir yardımcısı gibiydi; kara ordusuna mensup bir kolordunun veya harekette bulunan bir filonun keşif hareketlerini yapmak tayyarelere aitti. Uzun müddet onun müstakil bir sınıf olabilmesi kabul edilmedi. Hattâ muharebe meydanında faaliyet göstermesi bile caiz görülmedi.

Bu hususta İtalyalı Douhet'nin ileri sürdüğü nazariyelere ameli bir kıymet verilmedi. Fakat İspanya ve Polonya harpleri bu adama hak verdirdiler. Sade orduların hareketleri keşfolunmakla kalmadı. Kumanda mevkileri, karargâhlar, her nevi yolların düğüm noktaları ve sanayi istihsal merkezleri gibi düşman memleketinin en can alacak noktaları tahrip edilerek istimalden sakıt bırakıldılar. Nihayet tayyareler muharebe meydanlarında da heyecanlı ve tesirli müdahalelerini gösterdiler. Hücum tayyareleri tanklara yardım ettiler ve düşman piyade ve topçusuna saldırdılar. Bu hususta en vâsi teknik ve stratejik inkişaflar Fransaya karşı yapılan muharebelerde görüldü.

Diğer taraftan İngiliz hava kuvvetleri de - Almanlara nazaran adetçe az olmalarına rağmen - böyle işler görmekten hâli kalmadılar. Hususile düşman motörlü kıtalarını yaşatan kan mesabesinde olan mayi mahrukat kollarını ve depolarını tahrip hususuna her iki taraf büyük bir ehemmiyet verdi. Hava hücumlarına karşı müdafaada iki esaslı nokta göze çarpmıştır: Biri, karadan hava hücumlarına karşı müdafaanın tesirsizliğidir. Diğeri avcı tayyarelerile düşman tayyarelerini hücumdan men ve onları imha etmek hususunda bunların da tesirlerinin kâfi derecede bulunmamasıdır. Bu nevi müdafaaların hiçbiri düşman hava akınlarını tamamen men veya tarda muvaffak olamamıştır.

Fakat netice ne olacak? Hava bombardımanlarından zayi olan insanların duçar oldukları - felâket, şüphe yok ki, zalimane ve çok acınacak bir şeydir. Lâkin, meselâ, Londra ve Berlin gibi milyonlarca nüfusu olan büyük şehirlerde meselâ 50 bin masumun ölmesi veya 15 : 20 bin meskenin harap olması harbin neticesine ne tesir eder? Hava hücumları İngiltere ve Almanyada tahripler yapmaktaysa da harbi kat'î bir neticeye vardırabilecek mi? Hayır...

Bazıları bu hava muharebelerinin Almanya veya İngiltereyi istilâ için bir mukaddeme değil, düşmanı sulhe icbar için kat'i muharebe olduğunu söylüyorlarsa da bu iddia doğru değildir.

Almanyanın kara orduları olmasaydı, Polonya harbinde, sade hava muharebelerile, Polonya kuvvetleri tamamen imha ve Polonya kâmilen istilâ olunamazdı. Diğer taraftan Holanda, Belçika ve Fransadaki muharebeler gösterdi ki hava kuvvetleri bugünkü harplerde çok kıymetli ve lüzumlu bir silâh olmakla beraber kara ordularının çarpışmıya devam etmelerine mâni olamazlar. Keza bir müstahkem mevki, iyi müdafaa edilirse, çok büyük güçlükler ve büyük fedakârlıklar neticesinde zaptolunabilir. Madrid ve Varşova buna birer misaldir.

Hava muharebeleri ne kadar tesirli olursa olsun harbin neticesini kara ordularının aralarındaki çarpışmalar tayin eder ve edecektir. Tayyare, ne kadar terakki ederse etsin, bir silâhtan başka bir şey olamaz.

Eğer Almanlar, Fransa ile mütarekeyi müteakip, Büyük Britanya adasını istilâ edecek vaziyette olsalardı, muvaffak olmaları ihtimali fazlaydı; fakat bugün İngiliz hava kuvvetleri ehemmiyetli bir mertebeye varmış ve İngiltere, hava kuvvetleri bakımından tehlikeli devreyi atlatmıştır.

Amerika sanayii, İngiltereye şimdi ayda beş yüz tayyare yetiştiriyorsa da 1941 ilkbaharında bu miktarın bine çıkacağı söyleniyor. Avustralya ve Kanadada kâfi derecede pilot yetiştiriliyor.

İngilterenin kendi imalâtı ile beraber Amerikadan alacağı tayyarelerin, uzun süreceği muhakkak olan bu harpte İngiltereyi hava harbine karşı kuvvetli bulundurmıya kâfi gelecekleri zannolunur.

Eski Ordu Kumandanlarından Emekli General ALİ İHSAN SABİS

Çorlu askerî hastanesinde tıbbî konferanslar

Çorlu, 25 (Tasviri Efkâr) — Büyük askerî hastane tıbbî müsamerelerinin dördüncüsü de baş hekim Asım Türenin reisliğinde verilmiştir. Operatör Nuri Beğer tarafından yaralı bir hastada husule gelen Pinomotirks vakası, Doktor Besim tarafından ekilil taşı simülâsyonu ve Doktor Hayati tarafından memleketimizde malarya mevzulu birer konferans verilmiş ve bu mevzuların münakaşasına Doktor Nuri Ergene, Hulûsi Özverim, Muzaffer Tezonar, Sami Gürün, Cevdet Doktoroğlu, ve Emin Yücel iştirak etmişlerdir.

Bi rkamyon tutuştu

Dün sabah Divanyolundan geçen 2534 numaralı kamyonun birdenbire makinesi tutuşmussa da, bir müddet sonra yetişen itfaiye tarafından söndürülmüştür.

Dün 12 dilenci yakalandı

Dün şehrimizin muhtelif semtlerinde dolaşan 12 kadar dilenci yakalanarak adliyeye teslim edilmiştir.

OLÜMÜNDEN EVVEL

Mehmet Âkifle son konuşma

Kandemir

(Birinci sahifeden devam)

— Özlemek mi, oğlum... Özlemek mi?

Bu acının büyüklüğünü bir daha kendi içinde görmek ister gibi gözlerini yumdu:

— Mısırdan üç gecede geldim.. dedi, bu üç gece, otuz asır kadar uzun sürdü. Orada on bir yıl kaldım. Fakat bir an oldu ki, on bir gün daha kalsaydım, çıldırırdım.

— Hasret...

Kupkuru dudaklarından kendi gibi, benzi gibi solgun bir ses sızıyor:

— ..... Çok acı.

— Ya kavuşmanın sevinci?

— Onu sorma oğlum. Onu ben kendi kendime bile soramıyorum. Ancak, yazık ki vapurdan çıkar çıkmaz yatağa düştüm. Hiçbir şey göremedim.

Ve kendi kendine söylüyor:

— Ama, cennet gibi yurdumdayım ya...

Hastalığı aklına geliyor:

— Kara ciğerim, dalağım şişmiş. Geldik, yattık burada. Müşahede altına aldılar. Bakalım ne olacak...

Eski hatıraları deşiyorum. Milli mücadelenin ilk günlerinde, Ankara istasyonunda karşılaşmamızı hatırlatıyorum:

— Evet, diyor, İstanbuldan, mücadele aleyhine fetva çıktığı gün ayrılmıştım. Üsküdardan araba ile, şimdi ismini hatırlamadığım bir köve gittik. Oradan (Cuma) yı tuttuk. O zaman Adapazarında karışıklıklar vardı, kenarından geçtik. Kâh öküz arabalarile, kâh beygirlerle Lefkeye vardık ve trenle Ankaraya ulaştık. Ankara... Yarabbi, ne heyecanlı, helecanlı günler geçirmiştik. Hele Bursanın düştüğü gün?.. Ya Sakarya günleri? Fakat, bir gün bile ümidimizi kaybetmedik. Asla yese düşmedik. Zaten başka türlü çalışılabilir miydik? Ne topumuz vardı, ne tüfeğimiz. Fakat imanımız büyüktü.

Yorgun, susuyor.

— İstiklâl marşını nasıl yazdınız?

Yavaşça yatağında doğruluyor. Yastıklara yaslanıyor, sesi birden canlanıyor:

— Doğacaktır sana vâdettiği günler Hakkın!.. Bu, ümitle, iman la yazılır. O zamanı düşünün. Zaten başka türlü düşünüp, başka türlü yazanlardan değilim. Bu, elimden gelmez. İçimde ne varsa bütün duygularım yazılarımdadır. İstiklâl marşının şiir olmaktan ziyade tarihî bir değeri de vardır.

Ve gözleri yemyeşil Şişli sırtlarında. Dilinde bir dua gibi ayni nağme titriyor:

— ... Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın...

— Ya büyük zafer üstadım... O anda ne duydunuz?

Kalbi durmuş gibi sarsılıyor. Sonra bir anda yeniden canlanmış gibi, nereden geldiği bilinmez bir ışıkla, gözlerinin içi gülerek:

— Aaahhh.. diyor... Allahım, ne muazzam zaferdi o. Ortalık hercümerç oldu. Beş altı saat içinde bir başka dünya doğdu.

Tekrar gözlerini yumuyor:

—... Ve biz mestolmuştuk!

— O zaman bir şey yazmadınız mı?

— Artık benim ne düşünecek, ne duyacak, ne de yazacak takatim kalmıştı. Bizim dilimiz tutulmuştu. Ordu, bizzat yazıyordu.

— Mısırda neler yazdınız?

Geçmişten adam hisse kaaprmış.. ne masal şey!
Beş bin senelik kıssa, yarım hisse mi verdi?
(Tarih) i (tkerrür) diye tarif ediyorlar.
Hiç ibret alınsaydı, tekerrür mü ederdi?

Sonra Kahire civarındaki Helvan'da yazdığı (Firavunla yüzyüze) sinden şu son parçayı alıyor:

Bileydin, ey koca Mısrın ilâhı üryanı
Mezara, heykele ait bütün bu velveleler
Bekan için mi hakikat? Meramın oysa heder:
Evet, bütün beşerin hakkıdır beka emeli
Fakat bu hakkı ne taştan, ne leşten istemeli!

— Kolay mı yazarsınız?

Dudaklarına götürdüğü bardağı yana çekerek:

— Hayır.. diyor

Ve suyunu içtikten sonra devam ediyor:

— Çok uğraşırım... Epey çalışırım. Mevzuu, uzunboylu kafamda işlerim. Nihayet kâğıt üzerine naklederken de hayli yorulurum.

— Zevklerinizi sorabilir miyim, üstadım?

Bellibelirsiz gülümsüyor. Ve (zevk) diye dünyada bir şey var mı, der gibi yüzüme bakıyor:

— Zevk mi? Benim zevklerim mi? Eğer sevdiği eserleri okumak, hoşlandığı mevzuları yazmak için uğraşmak, nihayet düşünmek, yapyalnız bir köşeye çekilerek, sessiz, sadasız düşünmek bir zevkse... Eh, benim de zevklerim var demektir.

— Neler yazacaksınız?

— Biraz kendime gelirsem, yazacak şeylerim hazır...

Sağ elile birkaç defa başına vuruyor:

— Var, kafamda hazırlanmış mevzularım.

— Ya en son yazınız?

— Mısırda, geçen sene bir resmimi çekmişlerdi. Güneşli bir hava idi. Gölgem de upuzun kumlarda duruyordu. Bu resmin altına şöyle yazmıştım:

Hepsi göçmüş, hani yoldaşlarının hiçbiri yok.
Sen nasıl kaldın yalnız, kafileden böyle uzak?
Postu sermekse meramın yola, serdirmezler.
Hadi, gölgenle beraber silinip gitmene bak!

Ve kupkuru kalın dudakları birbirine yapışıyor.

Koca şair, o anda, önünde topu topu altı aylık bir ömür parçası kalmış olduğunu, sanki bilmiş gibiydi.

Gizli ikramiyeler

Elektrik tramvay müstahdemini arasında dedikodu uyandırıyor

İstanbul Elektrik, Tramvay, Tünel İşletmesinin, memurlarına gizli ikramiye tevzi ettiğinden şikâyet edilmesi üzerine, Umum Müdür Mustafa Hulki Erem, gazetecilere şu beyanatta bulunmuştur:

«Tramvay İdaresi, geçen sene bütçesine, vazifesinde yararlık gösterenlere tevzi edilmek üzere 40 bin lira koymuştu. Bunun 20 bin lirası bu sene dağıtıldı. İkramiye almıya liyakat gösterenler, alâkadar şefler tarafından tesbit edilmiş, Umum Müdürlüğün tasvibinden geçirilmiş, Vali ve Belediye Reisine de tasdik ettirilmiştir.

Vatman ve biletçilere dağıtılan ikramiye yekûnu 3500 liradır.

İkramiye kazananların isimlerini ilân etmeyi münasip görmedik.

Bu seneki bütçeye ikramiye için yüz elli bin lira konmuştur.»

İtiraf etmek lâzımdır ki, Umumi Müdürün bu beyanatı, davayı halleder bir mâna taşımamaktadır.

Bilhassa (kazananların isimlerini ilân etmeyi münasip görmedik) demek, geçenlerde ayni şekilde hareket eden bir başka müesseseden bahsederken de kaydettiğimiz gibi, ikramiye tevziinde sakat bir usul takip edildiğini itiraftan başka bir şey değildir.

İhtikârı önlemek için

Sümerbank kârsız mal satacak

Sümerbank Yerli mallar pazarları, bundan sonra Devlet fabrikaları mensucat ve masnuatını - toptan ve perakende - satarken hiçbir kâr almıyacaktır. Yalnız fabrika fiyatlarına bir miktar masraf farkı zammolunacaktır.

Pamuklu mensucat bu şekilde satılmıya başlanmıştır.

Tacirlerin de böyle hareket etmelerini temin için, ellerinden taahhütnameler alınacaktır.

Bu tacirler, yalnız fabrika satışlarındaki fiyatlarda yapılacak tenzilâttan istifade edeceklerdir.

Vilâyette :

Pasif Korunma Komisyonunun dünkü faaliyeti

Pasif Korunma Komisyonu dün sabah saat 10 da Vilâyette toplanmış, gelecek ay yapılacak umumi deneme hakkında hazırlıklara başlamış ve bu hususta kararlar vermiştir.

Pazartesi sabahı, bütün kaymakam ve emniyet âmirlerinin iştirakile bir toplantı yapılacaktır.

Deneme sırasında alınacak tedbirler hakkında kaymakam ve emniyet âmirlerinin fikirleri alınacak ve kararlar verilecektir.

Yeni Vali muavinimiz

Yeni Vali Muavinimiz Raşit, Zonguldaktan şehrimize gelmiştir. Emri gelir gelmez vazifesine başlıyacaktır.

Denizde :

İstanbul limanında ıslahat

İstanbul ve civarındaki açık koy ve limanlarda, bilhassa küçük teknelerin fırtınalı havalarda sığınabilmeleri için yeni mendrekler yapılmasına karar verilmiştir.

SPOR

Atatürk koşusu muvaffakiyetli oldu

Dün şehrimizde Atatürk ve mektepler koşusuna iştirak edenler

Atatürkün Ankaraya ayak bastığının yıldönümü münasebetile yurdun her tarafında olduğu gibi şehrimizde de bir koşu yapılmıştır.

Mektepliler, koşularını saat 15 de 2200 metrelik bir mesafe üzerinde yapmışlardır. Koşu Ticaret mektebi önünden başlayıp ayni yerde bitmiştir. Neticede Kabataş lisesi takımı birinci olmuş, Sanatten Ahmet de ferd itibarile yarışı kazanmıştır. İkinciliği Kabataştan Namık, üçüncülüğü Işıktan Kâni almışlardır.

Ajanlığın koşusu saat 17 de Sıraselvilerdeki bölge başkanlığı binası önünden başlamış ve 187 atlet iştirak etmiştir. 4000 metre üzerinde yapılan bu koşuyu Kolejden Konstantin kazanmıştır. Derecesi 13.17.8 dir. İkinciliği Beyoğluspordan Manisa, üçüncülüğü Atletik Yıldızdan Eşref kazanmışlardır. En çok koşucu ile yarışı bitirdiği için Haydarpaşa kupayı almıştır. Takım tasnifinde yine Haydarpaşa birinci olmuş, Kurtuluş ikinci gelmiştir.

Ankarada Atatürk koşusu

Ankara, 27 (Hususî) — Atatürkün Ankarayı ilk defa teşrifleri senei devriyesi münasebetile yapılan Atatürk koşusunda, Ankaradan Mustafa birinci, İstanbuldan Rıza Maksut ikinci, Ankaradan Şevki üçüncü ve Ali dördüncü olmuşlardır.

Koşu, Atatürkün Ankarayı seyret tiği Dikmen tepelerile kendisine ilk bina olarak gösterilen vilâyet arasındaki 12 kilometrelik mesafe üzerinde yapılmıştır.

Yarıştan evvel, Halkevinde yapılan merasimde, General Cemil Taner ve Ferit Celâl hasbihalde bulunarak bugünün ehemmiyetini anlatmışlar ve Atatürkün sporculuğuna ait bir iki fıkra nakletmişlerdir.

Voleybol maçları

Dün Eminönü ve Beyoğlu Halkevleri salonlarında erkek mektepleri arasındaki voleybol şampiyonasına devam edilmiştir.

Eminönü Halkevi salonunda ilk maç Hayriye ile Taksim Liseleri arasında yapılacakken Hayriye Lisesi takımı sahaya geç geldiğinden Taksim Lisesi hükmen galip ilân edilmiştir.

İkinci maç Pertevniyal ile Yüceülkü arasında olmuştur. İlk seti nisbeten rahat bir oyundan sonra 15 - 8 kazanan Pertevniyalliler, ikinci set te daha fazla efor sarfetmiye mecbur olmuşlar ve bu seti de 15-11 kazanmışlardır.

TAKIMLAR:

Pertevniyal: Sabahattin, Nizamettin, Süleyman, Cevdet, Sadettin, Sıtkı.

Yüceülkü: Süleyman. Kemal, Doğan, Mehmet, Celâl, Argun.

Futbol Ajanlığından:

29/12/940 pazar günü yapılacak lig maçları

Fener stadı:

Vefa - Beyoğluspor, saat 11, hakem: Hüsnü, yan hakemleri: Muzaffer, Neşet,

Fener - Beykoz, saat 13, hakem: Samih Duransoy, yan hakemleri: Selâmi, Muhtar.

Beşiktaş - Galatasaray, saat 15, hakem: Tarık, yan hakemleri: Bülent, Bahaettin.

Beşiktaş stadı:

İstanbulspor - Altıntuğ, saat 13, hakem: Şekip, yan hakemleri: Fazıl, Bülent.

Süleymaniye - Topkapı, saat 15, hakem: Hüsnü, yan hakemleri: Nejat, Halit Üzer.

Beyoğlu Halkevindeki maçlar

İlk maç Haydarpaşa ile İstanbul Liseleri arasında oynanmıştır. Kuvvetli bir ekipe malik olan Haydarpaşalılar ilk seti 15 - 10 kazanmışlardır. İkinci sette çok güzel bir oyun çıkaran İstanbul Liseliler sıkı bir mücadeleden sonra bu seti 15-11 kazanmışlar, nihayet son set çok güzel ve heyecanlı olmuş ve uzun süren bir çekişmeden sonra Haydarpaşalılar 15 - 11 kazanmışlardır.

Mağlûp olmasına rağmen İstanbul Lisesi çok güzel bir oyun oynamıştır.

TAKIMLAR:

Haydarpaşa: Hâmit. Alâettin, Suat, Kemal, Necdet, Adnan.

İstanbul: Salâhattin. Vedat, Sadun, Mehmet, Aydın, Necat..

İkinci karşılaşma, bölge sanat okulu ile Galatasaray lisesi arasında olmuştur. Rakibine nisbetle çok kuvvetli olan Galatasaray çok rahat bir oyundan sonra ilk seti 15-5, ikinci seti de 15 - 1 kazanmıştır.

TAKIMLAR:

Galatasaray: Muakkar, Ekmel, Şehap, İrfan, Erzin, Reşit.

Bölge Sanat: Rıza. Haydar. Adnan, Sadık, Nihat, Mesut.

Futbol ajanlığı

Futbol ajanı Hasan Kâmil'in, hakem Samiye yolsuz bir ceza verildiğini iddia ederek istifa ettiğini ve yerine Nuri Bosutun getirildiğini yazmıştık. Futbol Federasyonu yeni ceza talimatnamesi ile hakem komitesi talimatnamesindeki tenakuzu ahiren görerek şehrimize Sadi Karsanı göndermiştir.

Sadi Karsan bu işi yeniden tetkik etmektedir. Bu arada Hasan Kâmil ile de temasta bulunmaktadır. İşittiğimize göre Hasan Kâmil tekrar ajanlığa getirilmesi teklifini kabul etmektedir.

FRANSA BU HARBİ Neden Kaybetti?

29

YAZAN: Eski Ordu Kumandanlarından
Emekli General
Ali İhsan SÂBİS

General Gamelin 1914 deki siper harpleri usulünü tatbik edeceğini zannediyordu

bizce malûm olan noktalar bunu gösteriyor; eğer kendisi bu hususta mukabil tedbirlere dayanan teklifler yapmış ta alâkadar makamlar kabul etmemişse sandalyesine yapışıp kalmamalı ve istifa etmeliydi.

Maginot zihniyetinin harp ilânından sonra, harbin idaresinde de fena tesirler yaptığı görülmüştür. Bu noktalar ileride izah olunacaktır.

Maginot zihniyetinin iki zayıf noktası yukarıda tetkik olunmuştur. Üçüncü zayıf noktası Fransanın kendi müttefiklerine karşı vaziyetinde göze çarpar. Fransanın şark tarafta, Almanya ile komşu bulunan iki müttefiki, Polonya ve Çekoslovakya vardı. Almanyanın bunlara taarruzu halinde Fransanın ne suretle yardım edeceğini düşünmek icap eder: Almanya Siegfried tahkimatını yapmazdan evvel bir harp zuhurunda, Fransız ordularının Almanyaya taarruzu ve bu suretle kendi müttefiklerine yardım etmeleri lâzım gelirdi. Siegfried tahkimatının inşasından sonra, bu taarruz çok güçleşiyordu. Bu noktadan da Fransız ordusunun kuvvetli ve modern taarruz vasıtalarile, bu meyanda tayyare ve tank kuvvetlerile teçhiz edilmesi icap ediyordu. Bu vazife de Maginot gerisinde kalıp müdafaa etmekle yapılamazdı ya...

Görülüyor ki mesele nereden, hangi taraftan münakaşa edilse netice şuna varıyordu: Sade Maginot tahkimatına güvenmemek, bununla beraber seyyar orduların taarruz kudretlerine dayanmak, bunun için de bu orduları en yeni, modern teknik vasıtalarla ve bu meyanda en yeni tayyarelerle ve tanklarla, tank ve hava defi toplarile teçhiz etmek lâzımdı.

İşte General Gamelin burada hata ediyordu. Buna inanmış olan Daladier de ayni fikirle yürüdüğünden ayni hatayı yapıyordu. Daladier Harbiye Nazırlığını da uhdesinde bulundurduğundan ortaya başka bir Generalin. veya işden anlar şahsın fikri giremiyordu. Halbuki askerlikte ihtisası olmıyan bir sivilin, ordularını teşkilli, tensiki, sevkuidaresi gibi askerliğin yüksek kısmile iştigal etmemiş bir kimsenin Harbiye Nezareti sandalyesine oturması halinde, mühim müdafaa meseleleri bahis mevzuu olunca böyle bir Nazırın, Harbiye Nezaretinin ve Genelkurmayın ileri gelen mühim generallerini ve şeflerini toplıyarak onların da mütalealarını dinlemesi icap ederdi.

Meselâ Albay De Gaulle o zaman da yazdığı makaleler ve kitaplarla Fransa ordusunun tank ve tayyare ihtiyacını tebarüz ettirmişti. Mebus Paul Reynaud 1937 de neşrettiği kitapla yine bu lüzum üzerine parlamentonun ve devlet adamlarının dikkatini celbetmiş ve parlamento münakaşalarında bu nokta için hayli uğraşmaktaydı. Keza Fransanın eski Genelkurmay reisi emekli General Weygand da 1937 de (La France est elle défendue? — Fransa müdafaa edilmiş midir?) adında bir risale neşrederek Fransa müdafaasının kâfi hazırlanmamış olduğunu, noksanlarının çokluğunu vesaireyi açıkça teşrih etmiş ve iş başında olan Generallere, devlet adamlarına ve parlamento âzalarına bu hususta pek mühim tavsiye ve ihtarlarda bulunmak suretile dikkati celbeylemişti.

Fransanın müdafaa işlerini yalnız tedafüi bir harbe istinat ettirmek büyük bir hatadır. Halbuki gerek General Gamelin'de, gerek bunun bazı arkadaşlarında ve devlet adamlarında böyle bir zihniyet vardı. Bir memleket, sade tedafüi bir harp fikrile ve ruhile kendi siyasi emellerini tatmin ve kendisini müdafaayı temin edemez. Harp yalnız kalelere, tahkimata dayanılarak yapılamaz. Seyyar ve cevval, her türlü taarruz vasıtalarile, en asrî teknik âletlerle teçhiz edilmiş, iyi talim ve terbiye edilmiş, canlı ve dinamik bir ruhla mayalanmış ordulara ve bunları cesaret ve bilgi ile kullanabilecek mukteder kumandanlara ihtiyaç vardır.

Ana Fransa, İsviçre, İtalya, İspanya hudutlarında pek sarp dağlarla mahfuzdur. Buralarda pek az kuvvetlerle tecavüzü durdurmak mümkündür. Deniz kıyıları kuvvetli donanmasile, İngiltereden gayri, her devlete karşı temin edilmiştir. İngiltere ise Fransanın dostu ve müttefikidir. Ciddiyetle düşünülecek taraf Alman hududu ve Almanların Belçikadan dolaşarak taarruzlarına karşı da Belçika hudutlarıdır. Alman hududu Maginot tahkimatile temin edilmişse de Belçikanın gerek şark hudutları ve gerek Fransa tarafındaki hudutları kâfi derecede mahfuz değildir.

Buralardan taarruz edebilecek Alman ordusu, Fransanın iki misli nüfusa ve kuvvetli sanayie ve memba lara istinat etmekte olduğundan geçen Cihan Harbinde, 1914 senesinde olduğu gibi, Belçikada dolaşarak yapılacak bir Alman taarruzunu ciddiyetle ve endişeyle düşünmek lâzımdı. Gerçi Belçikanın ve Holandanın şark hudutları bu defa daha kuvvetli tahkimatla, müdafaa tertibatile su vesaire mânilerile takviye edilmişti; fakat düşmanın bu tahkimatı ezip aşmak için kuvvetli taarruz vasıtaları bulabileceğini de dikkat bakışına almak icap ederdi.

1914 de de Belçikada bir takım kaleler vesaire vardı. Fakat bunlar, buradan baskın tarzında taarruzu evvelce tasmim etmiş olan Alman ordusunun kuvvetli taarruz vasıtaları karşısında birer sonbahar yaprağı gibi, ilk vuruşta dökülmüşlerdi.

Bu suretle Cihan Harbi de 1914 de bir hareket harbi şeklinde başlamış, Alman orduları Belçikadan geçerek Parise doğru yürümüşler ve Marne nehrini bile geçmişlerdi. Eğer Alman Genelkurmay reisi sözde Moltke zayıflık eseri göstererek şark ta kendilerini sıkıştıran Ruslara karşı bir kaç kolorduyu garp cephesinden ayırarak süratle şarka göndermemiş ve bu suretle Fransadaki taarruz hareketlerini yapan Alman ordularını zayıf düşürmemiş olsaydı Paris çoktan zaptedilmiş ve Fransız orduları da tamir kabul etmez mağlûbiyete uğramış olacaklardı. Ancak böyle bir kumanda hatası yüzünden Alman orduları duraklamıya mecbur kalmışlar ve bundan sonra da siper harbi meydana gelmişti.

General Gamelin ve kendisi gibi düşünenler geçen Cihan Harbindeki siper muharebelerinin tesiri altında kalarak daima bunu gözönünde tutmuşlar, bu harbin ilk haftalarındaki hareketleri unutmuşlardı. O zaman Fransayı mağlûbiyetten kurtaran şey, müttefiki Rusyanın şark cephesinde Almanlara şiddetli taarruzları idi. Bu defa Rusya, Fransa ile beraber harbe girecek vaziyette değildi. Gerçi Fransa ile Rusya arasında 1935 senesinde bir ademi tecavüz paktı imza edilmişse de bunun başka devletlere karşı taarruzî ve tedafüî bir kıymeti yoktu! Diğer taraftan bu suretle başlamış olan münasebetleri takviye edecek hareketleri idame etmemişlerdi.

Fransa, Çekoslovakya ve Polonyayı o zamanki Rusya yerine koymayı düşünmüş ve hattâ öyle telâkki etmişse de bu düşüncenin yanlışlığı meydandadır. Rusya, büyük kuvvetleri, vâsi arazisi, bol nüfusile kolay yenilmez bir insan ve kuvvet deryası idi. Çekoslovakya ile Polonya ise bir hamlede ezilebilecek küçük ve yeni türemiş devletlerdi.

(Devamı var)

Bugün İPEK Sinemasında

2 Büyük film

1 - HAYDUT AŞKI (Şisko Kid)

İstanbulda ilk defa olarak büyük sergüzeşt filmi

Baş Rolde : SEZA RROMEO

2 - 3 AHBAP ÇAVUŞLAR SİRKTE

Türkçe sözlü ve meşhur ARŞAK PALABIYIKYAN'ın şaheseri

Bu gün saat 1 de tenzilâtlı matine

Bu Hafta SÜMER Sinemasının

Her seansda salonunu baştan başa doldurtan

DEANNA DURBİN'in

en son ve en güzel temsili

İLK AŞKI

filmindeki sevimliliği, güzel sesi ve lüks, ihtişamından her yerde bahsedilmektedir. Bu gün saat 1 de tenzilâtlı matine

Fransanın

No. 20

Son Günleri

Yazan ve Fransızcadan nakleden:
Süleyman Sıtkı

«Benim menşeim olan küçük Blais şehrinde dostum (Loir) mebusu M. Laurent bir tayyare bombardımanı esnasında, iki yüz vatandaşla maktul düşmüştür. Zavallı Fransızlar bugün av köpekleri tarafından takip edilerek bir kapana sıkıştırılmış tavşanlara benzemektedirler. Yollarımızın üzerinde mülteci ve muhacir kafileleri, Alman tayyareleri için, tasavvuru bile dehşet veren feci bir hedef teşkil eyliyorlar. Bu zavallılar hiçbir harpte misli görülmemiş surette, tamamile faydasız olarak ve tavsifi nâkabil bir vahşetle her gün katledilip durmaktadırlar.»

Meclisi Vükelânın bütün Nazırları, Başvekil muavininin büyük heyecan ve teessürle söylediği bu sözleri tasvip ettiler. M. Mandel ise, büyük bir pot kırdığını anladı, sebebiyet verdiği fırtınanın sükûnet bulması için, başını, mutadı veçhile omuzları arasına sokarak artık ağzını açmadı ve sinmiş bir vaziyet aldı.

M. Reynaud nihayet istifa ediyor

Bu hâdiseyi müteakip M. Reynaud ayağa kalktı ve sade bir ifadeyle şu sözleri söyledi:

— Mecliste, ancak küçük bir ekaliyetin benimle hemfikir olduğu tezahür eyledi. Ben, bir mütareke istiyecek ve İngiltereden de, bizi taahhütlerimizden ibrâ etmesini talep eyliyecek adam değilim.

«Efendiler, belki bir gün, millî siyasetinin esasını Fransız - İngiliz ittifakına istinat ettirmiş olan adama yine muhtaç olursunuz. Şimdiki halde ise, istifamın kabul olunmasını isterim.»

Başvekilin bu istifasına, Reisicümhur ile bir kaç Nazır itiraz ettiler. Maamafih [illegible], parlamento usul ve âdabı mucibince, âdetin yerini bulması için yapıldığı ve şekilden ibaret olduğu âşikârdı. Esasen M. Reynaud'nun istifası kararı kat'î idi ve bunun da, zaten, zarurî ve nâkabili içtinap olduğu meydanda idi.

Artık tali hükmünü vermişti ve M. Mandel, harp taraftarlığını takviye için müzaheret etmek istediği kabinenin bilâkis sukutunu, münasebetsiz müdahalesile tacil eylemişti.

Başvekilin istifası ve bu istifanın kabulü ile müzakerat hitam buldu. Bu sırada saat te tam yediye gelmişti.

M. Reynaud'nun iktidar mevkiinden çekilmesile, inhizam ve inhidam ile neticelenmiş Fransanın başına tarihte misli görülmemiş felâketler celbeylemiş olan üçüncü Cümhuriyet devri sona ermiş bulunuyordu. Bu devrin kapanmasile hezimetten mütevellit vahim âkıbetlerden Fransız milleti kurtulacak mıydı? Bu elim suale muhakeme ile, tahmin ile cevap vermiye imkân yoktu, bunu ancak zaman tayin edecekti.

Mareşal Pétain devri

Pazar 16 Haziran gece saat 10

Saat yedide istifasını vermiş olan Reynaud kabinesinin âzaları saat onda Bordeaux hükümet konağının bir salonunda tekrar toplanmışlardı. Bu toplantı M. Reynaud'nun daveti üzerine vukubulmaktaydı.

Fakat Elize sarayının teşrifat memuru M. Magre merasim ve kavaide son derecede rıayetkâr olduğu için toplantıya çağırılmış olan müste'fi kabinenin âzalarını, Bordeaux'ya muhacerettenberi Meclisi Vükelânın içtima ettiği Şam kumasile döşeli büyük salona götüreceği yerde, ona bitişik küçük bir salona götürmekte veyahut daha evvel gelip te küçük salona girmiş bulunan Nazırların büyük salona geçmesine meydan vermemekteydi. M. Magre bu suretle, iktidar mevkiinden çekilerek artık hükûmet erkânı sıfatını taşımıya imkân kalmamış olan adamların, ancak teşekkül etmiş bir hükûmetin içtima edebileceği bir salonda toplanmak hakkını haiz olamıyacaklarını anlatmak istiyordu.

Bu küçük intizar salonundaki Nazırlar, suratları gerilmiş olduğu halde melûl melûl bekleşiyorlar, birbirlerile çokluk konuşmuyorlar, yalnız arzılarında arasıra şu sualleri tekrarlıyorlardı:

— Acaba M. Reynaud, âyan reisi M. Jeannery ile mebusan reisi M. Herriot'nun iltimas ve ibramları üzerine istifasını geri alarak tekrar hükûmet başında kalacak mıdır, yoksa onun yerine hükûmet teşkiline Mareşal Pétain mi memur olacaktır?

Sabık Nazırların hepsi endişe ve merak içindeydiler. Fakat bu endişe ve meraklarının memleket düşüncesinden ziyade, yeni kabineye girip giremiyeceklerini bilememekten mütevellit hodkâmane mülâhazalardan ileri geldiğine şüphe yoktu.

Pétain kabinesi teşekkül ediyor

Küçük salondaki intizar hayli uzun sürmiye başlamıştı. Kendilerini oraya saat onda toplanmıya M. Reynaud davet etmiş olduğu halde kendisi görünmemekteydi. Gerek sabık kabine reisi, gerek Mareşal, bitişik büyük salonda idiler. Fakat salonun iki kanatlı kapısı sıkı sıkı kapalıydı. Kapının önünde ayakta bekleşmekte olan Nazırlar, içeride esrarengiz surette cereyan etmekte olan müzakereleri pek merak ediyorlar, fakat tabiî bir şey öğrenemiyorlardı.

Bu bekleme bir hayli daha sürdükten sonra nihayet kapı şiddetle açıldı, M. Reynaud görüldü, fakat kabine arkadaşlarının etrafını almasına meydan bırakmadı, kısaca:

(Devamı var)

HARİCÎ HABERLER

Yunan ileri harekâtı devam ediyor

(Birinci sahifeden devam)

lerlemişler ve bir çok köy almışlardır. Soğuk çok şiddetlidir. Sis ve fırtına da vardır.

Yunan resmî tebliği

Atina, 27 (A.A.) — Elen orduları Başkumandanlığının dün akşam neşredilen 61 numaralı tebliği:

Mes'ut mahallî harekât, kıtalarımızın ilerlemesini ve düşman mevzilerinin işgalini mümkün kılmıştır. Esirler aldık ve mühim miktarda harp malzemesi iğtinam ettik.

İtalyan tebliği

İtalyada bir mahal, 27 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 203 numaralı tebliği:

Yunan cephesinde topçu faaliyeti ve mevzii mahiyette bazı hareketler olmuştur. Bombardıman tayyarelerimiz, liman tesisatına, demirli bulunan vapurlara ve kara harekâtile doğrudan doğruya alâkadar olan hedeflere isabetler kaydetmişlerdir.

Üslerimizden birine taarruz etmek istiyen düşmanın bu hareketi, avcı tayyarelerimizin serî bir müdahalesi sayesinde beraraf edilmiştir. 3 Blennheim düşürülmüştür.

General Papagosun orduya Noel emri yevmisi

Atina, 27 (A.A.) — Elen ordusu Başkumandanı General Papagos, Noel münasebetile kıtalara hitaben neşrettiği bir emri yevmîde ezcümle şöyle demektedir:

Yunanistanın hürriyetini ve şerefini müdafaa eden sizlerin cesaretiniz sayesinde, memleket, Noel bayramını hür bir memleket halinde kutluyor.

Hazreti İsa ve Hazreti Meryem, sizinle beraberdir ve gayretinizi takdis etmektedir.

İtalyanlar sivil halkı bombaladılar

Atina, 27 (A.A.) — Alınan son haberlere göre, Noel günü İtalyanların Korfu üzerine yaptıkları hava bombardımanı neticesinde 21 kişi ölmüş ve 30 kişi yaralanmıştır.

İtalyan konsolosunun kavası İzmirde boğuldu

İzmir, 27 (Hususî) — Bugün sabahleyin erkenden Kordonda feci bir kaza olmuştur. İtalyan konsoloshanesi kavası, İtalyan tebaasından Luizi Balmota idaresindeki otomobil ile Fransız konsoloshanesi önünden süratle Ankara Palasta bulunan İtalyanın İskenderun konsolosunu almıya giderken tekerlekler yağmurdan patinaj yapmış ve otomobil denize yuvarlanmıştır. Otomobil denizden çıkarılmışsa da kavas boğulmuştur.

Amerika gelecek yaz harbe girecek

Tanınmış bir İngiliz iktısatçısı da şöyle diyor: "Yaza kadar dayanırsak Amerika nihaî zaferimiz için herşeyi temin edecek„

Nevyork, 27 (A.A.) — Meksikaya muvasalat eden umumî harbin meşhur tayyarecilerinden Amerikalı Yüzbaşı Eddie Rieckenbacker, beyanatta bulunarak demiştir ki:

«Amerika, yakında dünyanın en kuvvetli askerî devleti olacak, gelecek yaz, Almanyaya karşı harbe girecektir.

Amerikanın yardımı ve İngiliz mukavemeti

Londra, 27 (A.A.) — Meşhur İngiliz iktısatçısı Sir Layton, Amerikaya vazife ile gittiği seyahatten dönmüştür. Sir Layton demiştir ki:

Amerikan yardımı, bir kere başladı mı, çığ gibi gelecektir. Fakat bu yardım hemen yapılamaz. Eğer 1941 senesi yazına kadar dayanırsak, o zaman Amerika bize nihaî zaferi kat'î olarak kazanmamız için icap eden herşeyi temin edebilecektir.

Amerika, İngilterenin denizlerdeki kayıbını telâfi edecek

Vaşington, 27 (A.A.) — Salâhiyettar membalardan alınan haberlere göre Roosevelt, İngiliz kayıplarını telâfi için Amerika Birleşik Devletlerinin süratle birçok ticaret gemisi inşa etmesini teklif edecektir.

Avrupa harbi dolayısile Amerikada Noel refahla tesit edildi

Nevyork, 27 (A.A.) — Heyeti umumiyesile Noel bayramı, Amerikada refahlı bir tarzda kutlanmıştır. Bu refahın sebebi, bilhassa İngilterenin harp malzemesi siparişleri ve bizzat Amerikanın millî müdafaaya hasrettiği muazzam meblâğlar dolayısile birçok işsize iş bulunmuş olmasıdır.

Amerikanın harp hazırlığı

Vaşington, 27 (A.A.) — Reuter: Reisicümhur Roosevelt, gazetecileri kabul ederek demiştir ki:

Altı aya kadar her gün baştan başa madenî 500 harp tayyaresinin yapılabilmesi için bütün otomobil endüstrisinin elbirliğile çalışması hususunda endüstri komitesi tarafından yapılan teklifi hükümet ciddî bir surette tetkik etmektedir.

Japon bayrağı taşıyan bir korsan gemisi

(1 inci sahifeden devam)

yapmamışken, İngiliz tayyareleri, Noeli takip eden gün ve gece işgal altında bulunan Fransada hava limanlarına, liman tesisatına ve şehirlere hücum etmişlerdir. Sivil Fransız halkı arasında ölüler ve yaralılar vardır. Atılan bombalar askerî hedeflere isabet etmemiştir. Alman avcı tayyareleri bir İngiliz tayyaresi düşürmüşlerdir.

Kara ve deniz kuvvetlerine mensup uzun menzilli bataryalar 27 kânunuevvelde Manşı geçmekte olan düşman vapurlarına ateş açmıştır.

İngiliz tayyarelerinin faaliyeti

Berlin, 27 (A.A.) — Stefani ajansı bildiriyor:

İngiliz tayyareleri dün Bordeaux, Saint - Malo, Dinart ve Lessay şehirlerini bombardıman etmişlerdir. Bu bombardımanlar, sivil ahali arasında bazı telefata sebep olmuştur.

Hitler, Noeli nasıl geçirdi?

Berlin, 27 (A. A.) — D. N. B. nin bildirdiğine göre, Hitler, Noel zarfında, ezcümle işgal altındaki Fransız arazisinde, muhtelif tayyare filolarını ziyaret etmiş ve Boulogne'ya giderek Noel gecesini en yakın arkadaşlarile beraber geçirmiştir. Noel günü hava harbinde en fazla muvaffakıyet gösteren Alman filosunun ziyaretine tahsis olunmuştur. Müretteabata hitaben bir nutuk söyliyen Hitler, nihaî zafere itimadını tekrar etmiştir. Hitler, Noelin ikinci günü kara ordusu askerleri arasında geçirmiştir.

Almanlar tarafından tahliye edilen Fransız Generalleri

Londra, 27 (A. A.) — Hür Fransız kuvvetleri matbuat servisi bildiriyor:

Fransa seferinde esir edilen ve Almanyada enterne olunan General Carles ve Falvy'nin Alman makamları tarafından tahliye edildiği öğrenilmiştir. General Carles, General Burer'in yerine müstemleke kıtaları umumî müfettişliğine, Genera Falvy de Zinder'deki kıtalar kumandanlığına tayin olunacaktır. Her ikisi de imparatorlukta, Hür Fransız kuvvetlerine karşı mücadelede bulunmak ve mücadeleyi teşkilâtlandırmak için seçilmişlerdir. Bu generallerin serbest bırakılması, Almanyanın bu mücadeleye gösterdiği alâkayı ve generallerin, önünde baş eğdikleri feci şantajı göstermektedir.

İngiliz çocukları, harp sayesinde daha gürbüz yetişecekler

Londra, 27 (A.A.) — Memleketin binlerce kasabasında ve yüzlerce küçük şehrinde çocuklar, eskisinden daha sıhhî ve daha mes'ut bir hayat geçirmekte ve bu suretle istikbal için daha sağlam bir İngiliz nesli yetişmektedir. Londradan ve diğer büyük şehirlerden tahliye edilen bu çocuklar, 15 aydanberi köy hayatı geçirmektedirler.

İtalyanlar Sudanda da sıkıştılar

(Birinci sahifeden devam)

sunun tahşit edilmekte olduğu öğrenilmiştir. Bu ordu, Kassalayı müdafaaya memurdur.

Habeşistanın şimalinde Gondar'la Tana gölü civarında diğer bir ordu da Gallabatı muhafaza etmektedir.

Kezalik Adis - Ababa civarında da mühim kuvvetler tahşit edilmektedir.

İngiliz imparatorluk kıtaları takviye edilmiş olup hudutta, fare bekliyen bir kedi gibi müteyak kız bulunmaktadırlar. Bunlardan başka, Habeşistan, Kenya hududunda General Cunningham'ın kuvvetleri tarafından da tehdit edilmektedir.

Diğer taraftan, alınan bir habere göre, Habeşistanda ihtilâl kaynamaktadır. Kabilelerin memnuniyetsizliği gittikçe artmaktadır.

Ortaşarktaki İngiliz hava kuvvetleri de faaliyette bulundular

Kahire, 27 (A. A.) — Ortaşark İngiliz hava kuvvetleri kumandanlığı tarafından dün resmî tebliğ neşredilmemiştir. Noel günü, İngiliz kumandanlığının hücum yaptırmadığı bildirilmektedir. İngiliz bombardıman ve avcı tayyareleri keşif uçuşlarından maada hiçbir hareket yapmamışlardır.

Vaziyette değişiklik yok

Kahire, 27 (A.A.) — Ortaşark İngiliz umumî karargâhının tebliği :

Bütün cephelerde vaziyet değişmemiştir.

Günün yazısı:

Yunan mukavemet ve muvaffakıyetlerinden çıkan büyük neticeler

(Başmakaleden devam)

den kurtarmak için siyaseten yapılması lâzım ve mümkün olan herşeyi yaparken, diğer taraftan da, tam durbin ve kiyasetli bir devlet adamı gibi hareket etmiş, Yunan hududunda vukubulacak muhtemel bir taarruza karşı icap eden bütün müdafaa tedbirlerini - hem de bunu İtalyanlara bile sezdirmeksizin - almış, Yunan ordusunu, Arnavutluk dağlarında yapılacak bir harp için en muvafık silâhlarla - yine kimseye bir şey sezdirmeksizin - teçhiz eylemiştir.

Bu suretle vaktinde tedbir almayı bildiği, herkes uyurken o, uyanık durmak kudretini haiz olduğu içindir, ki geçen teşrinievvelin yirmi sekizinci gecesi kendisine siyasî bir baskın ve şaşırtma marifeti yapmak istiyen İtalyan Sefirinin bu işgüzarlığı boşa çıkmış, keza Yunan hududunda ayni saatlerde askerî baskın yapmak istiyen İtalyan ordusu da başını taşa çarpmıştır.

Lisanımızda maruf bir söz vardır, «tedbirde kusur eden takdire bahane bulur» deriz, bunun makûsunu alarak «tedbirde kusur etmiyen, takdirden yardım görür» tarzında bir cümle yaparsak o da, başlıbaşına mühim bir hakikati ifade etmiş olur. Bugün Yunanlıların kazandıkları muvaffakıyet, gelişigüzel bir taliin lûtfu değil, hattâ İtalyanların harp etmekteki beceriksizliklerinin neticesi de değil, ancak, M. Metaksasın vaktinde tedbir almakta gösterdiğ basiret ve dirayetin eseridir.

Bu tedbirşinaslık ve basiretkârlıktan çıkan netice ise, Yunanistanın, düşman istilâsından kurtulmuş olmasından da çok büyük ve mühimdir. Filhakika Arnavutlukta Yunan orduları, İtalyan kuvvetlerini durdurmak ve hattâ geri püskürtmekle, mihver devletlerinin, Balkanlar üzerinde çevirmek istedikleri siyaseti esasından hırpalamıştır. Çünkü bizim fikrimizce İtalyanın, Yunanistana tecavüzünü, öyle bir aralık tahmin edildiği gibi, sırf M. Mussolininin şahsî siyaseti eseri addetmek doğru değildir. Akdeniz hâkimiyetini istihdaf eden bu tecavüzün, Almanya ile uzun uzadıya müzakere ve muhasebeden sonra takarrür etmiş esaslı yeni bir hareketin başlangıcı olduğu şüphesizdi. Eğer İtalya, Yunan taarruzunda muvaffak olsaydı, şimdi Balkanlar çoktan baştan aşağı kana boyanmış ve Balkan haritası yeniden altüst olmuştu. Balkanlarda suların bu suretle bulandırılmasından ise kimlerin istifadeye kalkışmış olacaklarını tasrihe hacet yoktur. İşte, M. Metaksasın tedbirli ve tedarikli siyaseti, kendi memleketini düşman çizmeleri altında çiğnenmekten kurtarmış olduğu kadar, şarkî Avrupada tatbik edilmek için belki bütün bir sonbahar esnasında yapılmış olan hazırlıkları dahi, şimdilik olsun, akamete uğratmış bulunuyor. Bu itibarla Arnavutluktaki Yunan mukavemet ve muvaffakıyetleri, Balkanların umumî sulhü üzerinde çok müessir olmaktadır. Yunan harbi başladığı günlerde (ummadık taş baş yarar) diyenlerin tahminlerindeki isabet, Arnavutluk cephesinde bugüne kadar alınan neticelerle bir kat daha meydana çıkmaktadır. Yunan muvaffakıyatının devamı ise bu neticeleri büsbütün takviye edecektir. Bunu herkesten iyi takdir etmesi lâzımgelen İngilizlerin de, Yunanistana olan yardımlarını daha ziyade arttıracaklarına hiç şüphe edilemez. Çünkü Arnavutluk hâdisatı, ayni zamanda Mısır cephesindeki İngiliz muvaffakıyetlerine de âdeta önayak olmuştur.

TASVİRİ EFKAR

Âkifin mezarında yapılacak merasim

(1 inci sahifeden devam)

toplanacaklar ve aziz ölünün hatırasını anacaklardır.

Bu kadirşinaslık toplantısında Üniversite profesörlerinden Ali Nihat Tarlan ile tıp fakültesi son sınıf talebesinden Fethi Tevet birer hitabe irad edeceklerdir.

Maarif Vekâletince, büyüklerimizin ölüm yıldönümlerinin - daha esaslı bir şekilde tertip edilebilmesi için - her beş senede bir yapılması muvafık görüldüğünden, bu sene, yalnız kabir başındaki bu toplantı ile iktifa edilecek, Üniversite konferans salonunda ihtifal yapılmıyacaktır.

Garbî Anadoluda nehirler taştı

(1 inci sahifeden devam)

Balıkesirde feyezan var

Balıkesir, 27 (A.A.) — İki gündür fasılasız yağmakta olan yağmurlardan vilâyetimiz hudutlarındaki bir çok nahiye ve köylerimizi sular basmıştır. Dün bu hususta yaptığımız tahkikata göre, Kepsudun iki büyük çayı taşmış ve eski ziraat mektebile nahiye arasındaki arazi kâmilen su altında kalmıştır.

İzmiri sular bastı

İzmir, 27 (Hususî) — 48 saattenberi şehrimize şiddetli yağmurlar yağmakta, seller şehre doğru inmektedir. Caddelerde sular yüzünden tramvaylar bir müddet işliyememişlerdir. Burnova, Bayraklı sedlerini sular basmış, 2 - 3 kişi sular içinde kalmışsa da kayıklarla kurtarılmıştır.

Gediz nehri, Menderes ve Bakırçay nehirleri yeniden taşmış, ovaları sular kaplamıştır.

Yollar kısmen kapanmıştır. Gediz suları büyük Gediz köprüsünden aşmaktadır.

Afyon ve Bandırma trenleri sular yüzünden şehrimize gelememekte, posta Manisadan kamyonla yapılmaktadır. Ayrıca Tire, Torbalı, Bayırköy ve Bergama ovaları da küçük Menderes sularının baskınının tesiri altında kalmışlardır.

Bu yüzden Bergamada 31 ev hasara uğramıştır. Yağmur devam etmektedir.

Aydında

Aydından alınan haberlere göre, yağmurlar devam etmektedir. Aydın Nazilli ve Söke ovalarında sel vardır. Bu yüzden henüz toplanamıyan pamukların artık toplanamıyacağından endişe edilmektedir. Maamafih sular çekilirse pamukların bir kısmının kurtarılması mümkün olacaktır. Zeytin mahsulü yağmurlardan çok istifade etmiştir.

Son vaziyet

İzmirde yağmurlar 25 günden beri fasıla ile devam etmektedir. Bir müddet bu yüzden Ege bölgesinde nehir, dere ve çayların taşmasından husule gelen tahribat mevcuttur. Vilâyete gelen haberlere nazaran Gediz nehrinin kabarması devam etmektedir. Sular, İzmir - Manisa demiryolunda 60 santimden fazla yükselmiş bulunmaktadır. Bu yüzden trenler işliyememektedir.

Burnovanın Altındağ köyü ile Çamdibi mevkiindeki 25 kadar evi sular basmıştır. İzmirden giden bir jandarma müfrezesi o havalide tedbirler almış, halkın hayatını kurtarmıştır. Bu evlerdeki insan ve hayvanlar, civardaki kahvelere yerleştirilerek istirahatleri ve iaşeleri temin edilmiştir. Şimdiye kadar hiçbir zayiat olmamıştır.

Sular çekilmektedir. Bazı sokaklar su altındadır. İzmirde telefon muhaveresi durmuştur.

Bergama mıntakası da sular altında kalarak yollar kapanmıştır. Dört köy tehlikededir. Kunduz nehri kabarmıştır.

Eğriköy köprüsü ve şosesinin bir kısmını sel götürmüştür. Hiç bir kayıp yoktur.

Afyon ve Bandırma trenleri Akhisarda kalmıştır. İzmirden trenler Menemene kadar gidebilmektedir.

Zührevî ve cilt hastalıkları

Dr. Hayri Ömer

Öğleden sonra Beyoğlu Ağacamli karşısında Hasanbey Apt. No. 33
Telefon: 43586

Çocuk Hekimi

Dr. Ahmet Akkoyunlu

Taksim, Talimhane Palas No. 4
Hastaları her gün saat 15 ten sonra kabul eder. Tel: 40127

RUHÎ TAHLILLER

Fikir ile nasıl zehirleniriz?

Biz, kan damarlarında daima istiklâl ateşinin kıvılcımlarını taşıyan bir millet olmamız itibarile gururlanmıya hakkımız vardır. Bizi menfi fikir dalgası ve zehirlenmesi müteessir edemez

Yazan: **Dr. Rasim ADASAL**

Tababet telâkkisi ve lisanile umumî zehirlenmeler iki türlüdür: Biri derhal tesirini gösteren ve hattâ az zaman zarfında öldürebilen zehirlenmedir. İntihar kasdile süblime mahlûlünü içen bedbinlerde olduğu gibi.. Diğeri de alkol veya tütün gibi tedricen iç uzuvları bozan ve gürültüsüz bir ölüme sürükliyen müzmin zehirlenmedir. Bunların ikisi de tehlikeli olmakla beraber, tababetin vaktinde bir müdahalesile de öldürücü bir zarar vermiyebilirler. Fakat bu her iki zehirlenme nihayet ferdîdir; zehirlenen şahıs bir aile babası olduğuna göre nihayet bir iki çocuk ve bir karı müteessir olur; cemiyetin diğer unsurlarını doğrudan doğruya alâkadar etmez; çünkü içtimaî tesirleri ancak bilâvasıtadır. Dimağ kışrı hücresinin fiziyolojik mekanizmalarla ifraz veya neşrettiği müşahhas fikir ve hattâ bazan bir tek kelime dahi, tıpkı süblime veya alkol gibi bir zehir yerine geçebilir. Binaenaleyh nasıl ki (alkolizm) tâbirile hâd veya müzmin bir tesemmümü kasdediyorsak, (fikirle zehirlenme) tâbirile de ayni mânada bir zehirlenme kasdediyoruz. Hattâ ruhî tababette «kelimelerle tesemmüm» tâbiri maruftur bazı deliler muayyen ve tekerrür eden fikirlerin esirleri olur ve hezeyanlarda bulunurlar. Fikirle zehirlenme, maddî tesemmümler gibi hem dahilidir; yânî insan sabit bir düşüncenin, menfî mânada bir hezeyanın zebunudur; kendi marazî, fakat bir itikat teşkil eden telâkkisine göre ruh hastası kâh megalomandır, yânî büyüklük hezeyanlarile ya bir milyoner, ya bir mehdi veyahut da bir kraldır. Başka bir hasta bunun aksine olarak mikromandır; günahkârlık veya küçüklük hezeyanlarile cehenneme müstahak, mücrim ve hattâ ölüme mahkûmdur. Büsbütün başka bir ruh hastası, mükerrer fiillerle maddî tezahürlerini gösteren ıztırarî mahiyette bir fikrî sabitin, fikrî bir korkunun kurbanıdır; tekrar ve tekrar ellerini yıkamaktan, adet saymaktan, kapıyı kapamaktan bir türlü kendini alamaz veyahut bütün kafa mekanizmasını işgal eden bir tek kelimeden benliğini kurtaramaz. Bu fikrî zehirlenmelerin ferdî aksülâmelleri derece derece ve muhtelif şekildedir; mikroman hasta günahkârlık saçmaları ve iç sıkıntıları içinde belki kendini öldürür; tabiatile bu ferdî bir hâdisedir. Bu gibi fikir zehirlenmelerinin içtimaî aksülâmelleri pek mevzii kalmakta ve nihayet bir iki yabancı şahsı alâkadar edebilmektedir. Şüphe ve korkular kâbuslar gösteren ve kulağının dibinde hafiften sadalar işiten müfessir bir ruh hastası nihayet günün birinde bir ilca saikasile muhitinde bir ve iki adamı yaralar veya öldürür. Bu da bir süblime tesemmümü gibi cemiyeti ancak uzaktan alâkadar eden dar çerçeveli ve mahallî, içtimaî bir vâkıadır.

Fikirle zehirlenmenin en korkunç şekli, birden bir kaç kişiyi, bir kaç yüz ve hattâ binlerce şahsı kaplıyan ve kâh coşkunluk, kâh uyuşukluk tezahürlerile bir fikri sabite mahkûm eden zehirlenmedir. Menfî fikirler bunlar arasındadır ve hayret verici bir süratle az zaman zarfında yayılır ve başkalarını da zehirler.

Bunu tecrübî olarak çok basit, ruhî bir deneme ile isbat edebiliriz ve veciz misalleri her gün gözümüzündedir. Müsbet şöhreti, şayanı gıpta bir mevkii ve temiz ahlâkı olan bir dost hakkında dar bir aile toplantısında veya bir kahve meclisinde uydurma ve basit bir iftirada bulunalım. Ertesi gün değilse bile, daha öbür gün ve nihayet bir hafta zarfında bu iftiranın tahrif ve izam edilmiş bir şekilde ağızdan ağıza dolaştığını ve hattâ bazan da inşirah verici bir eda ile anlatıldığını görürüz. İnsan hilkaten daha ziyade kötü, korkunç ve menfî şeylere daha çabuk ve daha kolaylıkla inanır. Dedikodu ve menfî propaganda salgın hastalıklar gibidir; bilhassa müsait zeminlerde ve kafalarda muafiyet te tanımaz.

Fikirle zehirlenmenin bu içtimaî ve umumî şekli, mahiyetine ve temas ettiği meseleye göre çok defa pek nâhoş ve hattâ öldürücü neticeler verebilir. Tarihte bir çok sarî korkuların, dinî taassupların, anarşik telâkkilerin kökü hep bu (fikrî zehirlenme) dedir. Maddî zehirler ve meselâ alkol ayni miktarda her uzviyette ayni tahrip edici tesirleri göstermez; marazî istidad ve zeminin, tâli şartların da tesiri âşikârdır. İçtimaî fikrî zehirlenme de her muhitte, her cemiyette ve her zaman ayni menfî neticelerle tezahür edemez. O cemiyetin düşünüş ve duyuş tarzı, iktısadî vaziyeti, matbuatının hali ve her şeyin fevkinde olan maddî ve manevî kuvvetleri gibi şartlar mühim roller oynamaktadır. Beşinci kollar daima bu şartlardan istifade etmişlerdir.

Fransa bozgunu askerî bir hezimet ve tabiye hatası olduğu kadar ayni zamanda (fikrî zehirlenme) nin menfî bir tezahürüdür. Rumen halkının, daha bir sene evvel dahi menfî propagandaya çabuk kapılıp zebunkeşliğin en aşağı derecesini göstereceğine inananlar vardı.

Maatteessüf bir millet ne kadar zayıf olursa olsun, istiklâl ve hürriyeti uğurunda en ufak bir hassasiyeti gösteremediği takdirde intihara yeltenen mikroman bir ruh hastası gibidir; nefsine itimadı yoktur ve menfî ruhun zebunu olmuştur.

Biz, kan damarlarında daima istiklâl ateşinin kıvılcımlarını ve asaletini taşıyan bir millet olmamız itibarile gururlanmıya dahi hakkımız vardır; binaenaleyh bizi menfî fikir dalgası ve zehirlenmesi müteessir edemez; çünkü ruhumuz ve ordumuz bu dalga karşısında aşınmıyan birer granit kayadan ibarettir.

Maamafih dolambaçlı vasıtalar ve hilelerle bir milletin ana meziyetlerini ve kudretlerini sarsmak, ruhî muafiyetini zedelemekle daima ve her yerde faaliyette bulunan menfî fikri hiçbir vakit küçültmiyerek mücadele halinde bulunmalıyız; zira vikaye ve tedbir sıhhatin ve huzurun en cezrî vasıtasıdır.

Yeni stok silolarının tesis edilmesi düşünülüyor

Müstahsilden gayri kimselerden de pamuk alınacak buğday ve çavdarın beyanname müddeti temdit edildi

Ankara, 27 (Hususî) — Koordinasyon heyetinin kararı ile, Ticaret Vekâleti emrine tahsis olunan kredi ile mamul masrafları ve yüzde 5 ihracatçı kârı ilâvesile müstahsilden gayri kimselerden de pamuk satın alınabilecektir. Bunu Ziraat Bankası ifa edecek, satış fiyatlarile sermayenin faizi de dahil olmak üzere malın teslimine kadar vaki maliyet fiyatları farkı fona ayrılacaktır.

Yeni silolar tesis edilecek

Ankara, 27 (Hususî) — Son verilen kararlarla, hükûmetçe gıda maddeleri stoku yapılması işi için 3 milyon lira tahsis edilmişti.

Bunun üzerine, muhtelif yerlerde, ihtiyaca göre yeniden silolar yapılması tasavvur edilmektedir. Depo olmıya müsait binaların da bu işlerde kullanılmak üzere kiralanacağı veya satın alınacağı söylenmektedir.

Buğday ve çavdarın beyanname müddeti

Ankara, 27 (Hususî) — Zahire ticaretile uğraşmıyan müstahsillerden gayri bilûmum hakikî ve hükmî şahısların elinde bulunan buğday ve çavdarın beyannameye tâbi tutulması hakkındaki kararnamede 20 günlük olan mübayaa müddetinin 35 güne iblâğına Koordinasyon Heyetince karar verilmiştir.

Basra transit yolu yakında açılıyor

Ankara, (Hususî) — Basra transit yolundan en seri, en uygun ve ucuz bir şekilde istifade edebilmek için yapılan tetkikat nihayete ermiştir. Takarrür eden yeni esasların, bir müddet evvel Ankarada Devlet Demiryolları murahhaslarile Suriye ve Irak Demiryolları murahhasları arasında yapılan anlaşmayı tatbik sahasına koyabileceği söylenmektedir. Bu anlaşmaya göre; İstanbuldan Basraya kadar bu hatta lâzım olan vagonların yarısı Devlet Demiryolları tarafından ve yarısı da mütesaviyen Irak ve Suriye şimendifer idareleri tarafından verilecektir.

Bu üç memleket için hat üzerinde âzamî tenzilâtlı nakliye tarifesi tatbik olunacak ve hat üzerinde bir tek hamule senedile Basradan İstanbula ve İstanbuldan Basraya kadar eşya nakliyatı yapılacaktır.

Bu suretle - bugünkü vaziyette - en mühim ve emin ticaret yolu olan Basra transit yolundan kolaylıkla istifade imkânı elde edilecektir.

Parti Başkanı

Reşat Mimaroğlu gazetecilere ziyafet verdi

(1 inci sahifeden devam)

oğlu bir nutuk irad etmiş ve hulâsatan demiştir ki:

— Benim bütün okuyup yazma kıymetlerini hulâsa eden kültüre ve onun mümessili matbuata karşı sarsılmaz bir bağlılığım vardır. Burada temsil ettiğim Cümhuriyet Halk Partisile bütün memleket matbuatını yekvücut telâkki ederim. Aradaki vahdet her gün gözü kamaştıracak derecede vuzuhla parlamıştır.

Reşat Mimaroğlu, davetine icabet eden gazetecilere teşekkür ettikten sonra, meslekdaşlar ve gazetemiz namına Peyami Safa cevap vermiş ve Reşat Mimaroğlunun şahsında hem Cümhuriyet Halk Partisi İstanbul reisi, hem de Türk kültürünün sa - mimî bir dostunu ve mensubunu selâmlamıştır. Hazırunun ısrarı ve rîcası üzerine Peyami Safa, amcası Ahmet Vefanın mersiyesini okumuş, bunun üzerine söz alan Servetifünun sahibi ve Ordu Mebusu Ahmet İhsan Tokgöz, İsmail Safa merhumdan, Edebiyatı Cedideden sıcak bir hatıra üslûbile bahsettikten sonra Reşat Mimaroğlunun temsil ettiği Parti ve onun ve memleketin büyük Millî Şefi İnönü hakkında matbuat namına saygılarını bildirmiştir.

Arkasından Yusuf Ziya Ortaç, Millî Şef diye yazdığı bir manzumeyi okumuştur.

Şiddetle alkışlanan bu nutuk ve manzumelerden sonra İstanbul basını mensupları, İstanbul Valisi Lûtfi Kırdar ve Parti idare heyetine mensup bazı zevatla beraber samimî hasbihallerini gece yarısına kadar devam ettirmişlerdir.

Muamele Vergisine

Tabi müesseselerin 1941 den itibaren tutacakları

Nümune 1 **İMALÂT DEFTERİ**
İptidaî maddesini kendi imal eden sınaî müesseselerin
Nümune 2 **İMALAT DEFTERİ**
Nümune 3 **MUAMELE DEFTERİ**
Ücret üzerinden muamele vergisine tâbi sınaî müesseselerin
Nümune 4 **MUAMELE DEFTERİ**
Nümune 5 **EMTİA İTHALÂT ve İHRACAT DEFTERİ**
Nim Mamul maddeleri imal ettiren müesseselerin
Nümune 6 **EMTİA İTHALÂT ve İHRACAT DEFTERİ**
Nümune 7 **SATIŞ DEFTERİ**

Defterlerimizin 25 - 50 - 100 ve daha fazla sayfalıları mevcuttur

Yukarıdaki defterlerin nasıl kullanılacağına dair İZAHNAME, fiyatı 25 kuruş.

Umumî Satış Yeri:
İNKILÂB KİTABEVİ
İstanbul - Ankara Cad. No. 155
TAŞRA SİPARİŞLERİ SÜR'ATLE GÖNDERİLİR.

Mühim Telefon No. ları

Size anî lüzumlu olabilecek telefon numaralarını veriyoruz. Bu numaraları defterinizin bir köşesine kaydediniz.

YANGIN	
İstanbul itfaiyesi : . . .	24222
Beyoğlu itfaiyesi : . . .	44644
Üsküdar itfaiyesi : . . .	60625
Otomatik olmıyan yerlerde santrala «Yangın» kelimesini söylemek kâfidir.	
POLİS	
Polis nöbetçi müdürü :	22418
SIHHÎ IMDAT :	
İstanbul ve Beyoğlu :	44998
Anadolu yakası :	60536
HASTAHANELER	
Cerrahpaşa :	21693
Haseki Nisa :	24553
Beyoğlu :	49476
MUHTELİF	
Kadıköy iskelesi :	43732
Şirketi Hayriye :	20045
Sirkeci garı :	23070
Haydarpaşa garı : . . .	60794

ZİRAAT VE MEYVACILIK

Meyvacılığın ehemmiyeti artıyor

Halkımızın alâkası ve memleket ikliminin fevkalâde müsaadesi dolayısile meyvacılığın istikbalde yurdumuzun en mühim servet kaynaklarından biri olacağına şüphe yoktur.

Yazan: **Arif SAYIL**

Eski Trabzon mebusu

İnsanlar eskidenberi kendilerine ait bir toprak köşesini zaruri ve bedii ihtiyaçlarına göre ziraati en büyük bir zevk telâkki etmişlerdir. Bu meşguliyet bazan mübrem ihtiyaçlara, bazan da binbir çeşit güzellikler arasında ruh ve hayalin tatlı rüyalarına tekabül etmiştir. Hiçbir ferd yoktur ki ağaç, çiçek vesair yeşilliklerin seyrinden tahassül eden zevki tatmış olmasın ve hiçbir ruh yoktur ki âmakında bu güzelliklere karşı derin bir incizap ve meftuniyet saklamış bulunmasın. Umumi şeklinde, herkesi candan ilgilendiren tabiatin bu güzel şubesi, zevk ve letafetini, kendisile yakından meşguliyetimizde bir kaç kat fazla bize verir.

Hayatın derd ve elemlerile yorulan, muhtelif sebep ve tesirlerle kırılan varlığımız bu meşgaleden büyük teselliler alır ve bize her gün yeni bir ruh, taze bir hayat bahşederek mücadele kabiliyetlerimizi takviye, hayatın binbir mesaibine karşı cesaretimizi tezyit eder.

Küçük veya büyük bir bahçe veya çiftliğe malikiyet, ve ona kendi elimizle, emeğimizle verdiğimiz gayretlerin mahsulünü idrakte çok haklı bir gurur hissederiz. Bu suretle tabiate karşı, küçük bir mücadelenin muzaffer neticesindeki zevki tatmamış olmak büyük bir mahrumiyettir. Ziraatin her şubesi o kadar tatlı, zevkli bir meşgaledir ki tohumu ekip bitmesini beklemek tatlı bir intizar, büyümesini görmek başka bir zevk, mahsulünü idrak ayrı bir sevinç, hasılı bütün tekâmül safahatında gururumuzu okşıyan ve bize mütemadi ve tatlı heyecanlar veren bir meşguliyettir. Bununla beraber bağ ve bahçeler, tarla ve çiftlikler, sulh, sükünet, istirahat ve emniyet âmilleridir. Onların eşiğinde hayatın elemleri sükünet, acılıkları teselli, ihtirasları itidal bulur. Güzel meyvalar, zarif ve rayihalı çiçekler, mebzul yeşilliklerle bezenmiş bir bahçe ve tarla, tabiatimizin haşinliklerini gidermekle bizi daha munis, daha sevimli yapmak suretile de etrafımıza sevdirir.

Bedii ve temiz bir işle ciddî bir meşguliyetin ancak, asil ve ulvî bir ruhla mümkün olabileceği kanaati ekseri insanlarda mevcut bulunduğundan masruf mesai ehemmiyetsiz de olsa, şuurlu ve kadirşinas insanların takdirine mazhar olur. Güzel bir gül, nadide bir karanfil, nefis bir meyva, emsaline faik bir buğday müstahsilinin, etraftan gördüğü samimî takdirler, para ve mevkie gösterilen, zevkten ziyade insanı tiksindiren câli hürmetlere benzemez.

Gayret ve itinasına şahit olduğumuz bir bahçıvana karşı beslediğimiz hürmet hislerini, otomobilinde azametle oturan faydasız milyonere izhardan çekiniriz. Hele bu milyoner otomobilinin benzinini alınmızın terinden gayri meşru surette temin yolunu bulmuş olursa hislerimiz büsbütün başkalaşır. Ziraatin ameli ve psikolojik tarif ve tesirlerine tahsis ettiğimiz satırları kâfi telâkki ederek maksadımız olan meyvacılık kısmına gelelim:

Meyva ağaçları ziraati, son zamanlarda bir çok memleketlerde fevkalâde dikkat ve itina ile takip ve tatbik edilen bir mesaî şubesi haline gelmiştir. Vesaiti nakliyenin sürat ve vüs'at kesbederek en uzak mesafelere kadar nakliyatı temin etmesi, şimdiye kadar mahdut miktarda yapılan yaş meyvacılığı, büyük miktarda inkişaf ettirerek çok kârlı bir iş vaziyetine getirmiş, hududunu son derece genişletmiştir. Bir çok yaş Amerikan meyvalarının Irak, Mısır gibi ,istihsal mıntakalarına en uzak yerlere kadar sevk ve yüksek fiyatlarla sarfiyatının temin edilmesi, bu hususa vereceğimiz ehemmiyetin derecesini iraeye kâfidir.

Memleketimiz, ihtiva ettiği muhtelif iklimler hasebile, dünyanın en kıymetli ve nadide meyvalarını mebzulen yetiştirmiye müsait olduğu gibi en mühim istihlâk pazarlarına malikiyeti dolayisile de müstesna bir mevkide bulunmaktadır. Halkımız meyvacılığın kıymet ve ehemmiyetini son senelerde kısmen takdire başlamış, meyva ağaçları ziraatini mucibi memnuniyet bir şekilde tezyide tevessül etmiştir. Bu teyakkuz ve alâkanın şayanı dikkat gayret ve teşebbüslerine bilhassa Trabzon ve Rize vilâyetlerinde tesadüf edilmektedir.

Gerek halkımızın göstermiye başladığı alâka ve gerek memleket ikliminin fevkalâde müsaadesi dolayisile, meyvacılığın, istikbalde yurdumuzun en mühim servet kaynaklarından biri olacağına şüphe yoktur. Bu hususta yapılacak en mühim iş halkımızın şayanı memnuniyet alâkasını şuurlu bir şekilde tanzim, modern malûmatla takip edeceği yolu kendisine göstermek, tam mânasile her hususta kendisini ikaz ve gereken yardımları zamanında yapmaktır. Bu iş de basit bir şey değildir. Meyva nevileri zamanımızda çok artmış ve her gün artmakta bulunmuştur. Bu kadar kesretli çeşitler arasında vergi, muhite intibak, hastalıklara mukavemet, ihracata müsait vesair yüksek vasıflı cinsleri tayin edebilmek hakiki bir ihtisas ve tecrübe işi olmuştur. Bu arada, her memlekette sırf fidancılık yüzünden para kazanmak emelile, bir takım bahçe ve bahçivanların, iyi kötü, rastgele meyvaları reklâm etmeleri, vaziyeti büsbütün karıştırmış, bu gibi reklâmlara kapılmak suretile halk çok mutazarrır olmuştur. Şuursuz, yanlış bir takım tavsiye ve telkinlerin tesirile, bahçelerini kıymetsiz meyva ağaçlarile işgal edenlerin miktarı az değildir. Bu yüzden heba olan emekler, tahassul eden zararlar hesap edilemiyecek bir derecededir.

Gerek bu halin önüne geçmek ve gerek halkı zarardan koruyarak semerei faaliyetinden âzami derecede istifade ettirmek emelile Avrupa ve Amerikada hükûmetlerin yardım ve müzaheretile müteaddit cemiyet ve müesseseler teşekkül etmiş, bu müesseseler mevki ve iklimlere göre hangi meyvaların tezyit edilmesi lâzımgeleceğini tetkik ve tecrübeye tâbi tutarak, aldıkları neticelere göre alâkadarları tenvir etmektedirler.

Bu kabîl ciddî müesseselerin ikaz ve yardımlarile mütemadiyen takviye edilen Avrupa ve Amerika meyvacılığı büyük bir inkişaf ve terakkiye doğru gitmektedir.

Türk meyvacılığının, beynelmilel piyasada lâyık olduğu mevkii almasının istilzam ettirdiği şartları tetkik ve mütalea ederken, dünya meyvacılığının takip etmekte olduğu seyri gözönünde bulundurmak esaslı bir şart olduğundan ikinci yazımızda beynelmilel meyvacılığın vaziyeti hazırasını iraeye çalışacağız.

Bize gönderilen kitaplar

Köylü temsilleri

Yazan: Ahmet Kudsi TECER

Çığır mecmuası neşriyatından

Bir memleketin halk edebiyatının ve halk ruhiyatının vaziyetini tetkik etmek için (folklor) denilen halk menkıbelerini, destanlarını, efsane ve inanışlarını mütalea eden bu ilim memleketin halk edebiyatı için en kıymetli vesikaların toplanmasına hizmet eder. Ahmed Kudsi Tecer'in bu küçük denemesi bu vâdide ve bilhassa şimdiye kadar hiç temas edilmemiş bir mevzuda atılmış bir ilk adımdır. (Köyün temsili) köylülerin kendi aralarında tertip ettikleri ve hiçbir teşkilâta, zaptürapta bağlanmamış olduğundan (Köy tiyatrosu) dahi denemiyecek şekilde ve sırf köylülerden mürekkep bir seyirciye hitap eden oyunlardır. Bunların, tamamen tulûat, yâni evvelden hazırlanmış basit mevzuun etrafında o anda oynıyanların aklına ne doğuyorsa söyledikleri sözler ve yapılan hareketlerden mürekkep haller olmaları bir parça orta oyununu andırmaktadır. Ancak orta oyununun menşei hakkında hiçbir esaslı bilgimiz olmadığı için köylü temsillerile bir münasebeti olup olmadığını tayin etmek güçtür

Köylüler bu temsillere oyun derler. Yalnız köylere oyun namı altında çocuğun oyuncakla oyalanmasından, kahvedeki iskambil partisine, mahallî rakslara kadar her türlü «vakit geçirme» (Distraction) ler kasdedilmektedir. Yalnız «temsil» dediğimiz «oyunlar» mahiyetleri itibarile diğerlerinin hiçbirine benzemez.

Muharrir köylü temsillerini iki büyük grupa tasnif ediyor:

Dinî ve ladinî temsiller. Dinî kısımda ulviliğin paganizm tesirile baki kalan merasimlere tesadüf edilmektedir. Muharrir herbiri hakkında mufassal malûmat ve muhtelif oyunlardan misaller vermektedir.

Ladinî temsillerde gaye, eğlence yaratmaktır. Burada da verilen nümuneler mevzuun canlı hususiyetlerini tebarüz ettirmektedir.

Çığır mecmuasının halk bilgisi ve halk edebiyatı tetkikleri serisinin birinci kitabı olarak neşir sahasına vazettiği bu etüd, muharrir tarafından konferans olarak Ankara devlet konservatuarında verilmiştir

Günün Bulmacası

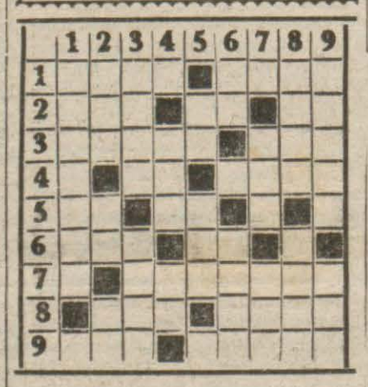

Soldan sağa:

1 — Renk - Âbide, 2 — Âza - Zaman - Bu değil, 3 — Dokuma - Kadın değil, 4 — Su - Dile ait emir, 5 — Çocukların ilk duydukları emir - Karanlık dostu, 6 — Tanrı - Güneşi sevmiyen, 7 — Fazla olmıyan vakit, 8 — İhtiyar - Kadınların meraklı oldukları bir eşya, 9 — Sevilmiyen bir hal - Bakış.

Yukarıdan aşağıya:

1 — İhtikâra uğrıyan, 2 — Avuç içi - Çocukların sevmediği bir edat - İpin tersi, 3 — Belki - Sebep. 4 — Kumaş - Arasına E girerse altın olur. 5 — Siyahın tersi - Aranan bir zaman, 6 — Vakit - Caketin üst kısmı, 7 — İki ayaklı bir hayvan - Pahalı bir yemiş, 8 — Aydınlan - Tahta 9 — Pusu - İlâhî ışık

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	K	U	Z	G	U	N	■	A	K
2	A	Ş	I	R	■	A	İ	T	■
3	S	■	F	A	T	I	N	■	S
4	T	A	A	M	I	M	■	Z	I
5	E	N	F	■	T	E	K	İ	L
6	N	■	■	Y	■	M	A	L	A
7	■	İ	R	A	N	■	Y	E	D
8	E	L	E	M	E	Ğ	İ	■	A
9	T	E	K	■	N	İ	Ş	A	N

B. TOVEN

NOKTALAMA

YAZIDA KULLANILAN İŞARETLER

Maarif Vekâleti tarafından bütün mekteplere tavsiye edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ TABI

Herkese lâzım 10 kuruş

İSTANBUL-İKBAL KİTABEV

Tasviri Efkâr

Nüshası (5) Kuruştur

Abone Şeraiti	Türkiye için	Hariç için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	700 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	yoktur.

TİYATROLAR

ŞEHİR TİYATROSU

Dram kısmı:
Bu akşam 20,30 da
APTAL

KOMEDİ KISMI:
Gündüz saat 14 de
ÇOCUK OYUNU
Gece saat 20,30 da
Paşa Hazretleri

* *

MAKSİMİN BÜYÜK Salonunda
YENİ PROGRAM

1 — Safiye ve arkadaşları,
2 — 35 kişilik revü heyeti, (Havayan adalarımda bir gece).

S. Atilla idaresinde

Zengin mizansen, dekor, kostüm, cumartesi, pazar günleri saat 16 da revü matinesi.

RADYO

BUGÜNKÜ PROGRAM

8.00 Haberler.	18.40 Koşmalar.
8.18 Müzik.	19.00 Konuşma.
8.45 Yemek listes	19.15 Türküler.
★	19.30 Haberler.
13.30 Plâklar.	19.45 Fasıl heyeti.
13.50 Haberler.	20.15 Gazete.
14.05 Plâklar.	20.45 Şarkılar.
14.20 Bando.	21.15 Konuşma.
15.00 Müzik.	21.30 Orkestra.
15.30 Orkestra.	22.30 Haberler.
★	22.50 Cazband.
18.00 Müzik (caz)	23.25 Kapanış.

Konferans

Eminönü Halkevinden:

29/12/1940 pazar akşamı saat 20 de Evimizin Cağaloğlundaki salonun da İstanbul Şehir Tiyatrosu sanatkârlarından İ. Galop Arcan tarafından (Tiyatro) mevzuunda bir konferans verilecek ve temsil şubemiz (Hissei Şayia) piyesini temsil edecektir.

Bu toplantılara gelmek istiyenlerin giriş kartlarını büromuzdan almaları rica olunur.

Doğum ve kadın hastalıkları mütehassısı

Operatör Dr. Saib Ali
DÖLBAK

Beyoğlu Tünel başı Tünel apartıman No. 2

Pazardan maada her gün öğleden sonra hastalarını kabul eder

Dr. Hafız Cemal

LOKMAN HEKİM

Dahiliye Mütehassısı

Divanyolu 104

Muayene saatleri: Pazar harlç her gün 2,5 Tel : 22398

İstanbul İş Bankası karşısında

Malûl CEMAL gişesi

Çok zengin tertip edilen Yılbaşı Piyangosu biletinizi, uzun senelerdenberi dürüstlüğü ile tanınmış İstanbul İş Bankası karşısında MALÛL CEMAL GİŞESİNDEN almayı unutmayınız. Sahibi:

MALÛL CEMAL CANTEZ

İstanbul Defterdarlığı Muamele ve İstihlâk Vergileri Merkez Tahakkuk Şefliğinden :

Adı ve soyadı	*İşi*	*Adresi*
Manoel Amanoidis	Pirinç unu	Rüstempaşa, Tahmis sokak 17/1

Yukarıda isim ve adresile işi yazılı mükellef yapılan araştırmalarda bulunamamış ve yeni adresini veya tebellüğa salâhiyettar bir kimseyi de şubeye bildirmemiş olduğundan 938 takvim yılı (9 aylık) muamelâtının tetkikine imkân bulunmamıştır.

Bu seneye alt evrakı müsbite ve ticarî defterlerile 15 gün zarfında Hesap Mütehassısları Bürosuna müracaatı lüzumu 3692 No. lı kanunun 10 ve 11 inci maddelerine istinaden tebliğ yerine kaim olmak üzere ilân olunur. (12462)

İstanbul Belediyesi İlânları

Kabataş vapur iskelesi karşısında yaptırılacak tahtezzemin Pisvarlar inşaatı açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 1294 lira 90 kuruş, ve ilk teminatı 97 lira 12 kuruştur. Keşif ve şartname Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhale 13/1/941 pazartesi günü saat 14 de Daimî Encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları, ihale tarihinden 8 gün evvel Belediye Fen İşleri müdürlüğüne müracaatla alacakları fennî ehliyet ve 940 yılına ait Ticaret Odası vesikalarile ihale günü muayyen saatta Daimî Encümende bulunmaları. (12483)

ÖKSÜRENLERE **KATRAN HAKKI EKREM**

Topçu Okulundan :

Okula alınacak muhtelif hizmet erbabile verilecek ücret miktarları aşağıda gösterilmiştir. İsteklilerin vesikaları ile birlikte Halıcıoğlunda Topçu Okulu Komutanlığına müracaatları. (12450)

Hizmet erbabı	*Ücret*	
Bir aşçı	35:40 lira	
Bir aşçı yamağı	25 lira	
Bir hamamcı	25 lira	
İki bulaşıkçı	25 lira	
İki hademe	25:35 lira	Garson ve sanat sahibi olanlar
Bir berber	30 lira	tercih edilir.

İst. Komutanlığı Satın Alma Komisyonu İlânları

Kuleli lisesinde elektrik tesisatının tamiri işi 3/1/941 günü saat 11 de açık eksiltme ile ihale edilecektir. Keşif bedeli 1465 lira 20 kuruştur. Muvakkat teminatı 109 lira 89 kuruştur. Keşif evrakı ve şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli gün ve saatte Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (11941)

***

Askerî ihtiyaç için 30/12/940 günü saat 11.30 da 50 saplı tas, 50 saplı kepçe ve 80 adet kevgir pazarlıkla satın alınacaktır. Şartnamesi her gün Komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli gün ve saatte Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna teklif edecekleri fiyata göre kat'i teminatlarile birlikte gelmeleri. (12029)

***

Askerî ihtiyaç için 30/12/940 günü saat 11 de 800 adet kapaklı bakraç pazarlıkla satın alınacaktır. Muhammen bedeli 6400 lira olup kat'i teminatı 960 liradır. Şartnamesi her gün Komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli gün ve saatte Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (12032)

***

Müteahhidi nam ve hesabına 100 ton kuru ot 31/12/940 günü saat 10.30 da pazarlıkla satın alınacaktır. Şartnamesi her gün Komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli gün ve saatte Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (12446)

***

Askerî ihtiyaç için 3/1/941 günü saat 15 de pazarlıkla 250 araba yaptırılacaktır. Muhammen bedeli 50000 liradır. Kat'i teminatı 7500 liradır. Şartnamesi her gün Komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli gün ve saatte Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (12098)

BİR HAKİKAT! Sayın müşterilerimizin nazarı dikkatine:

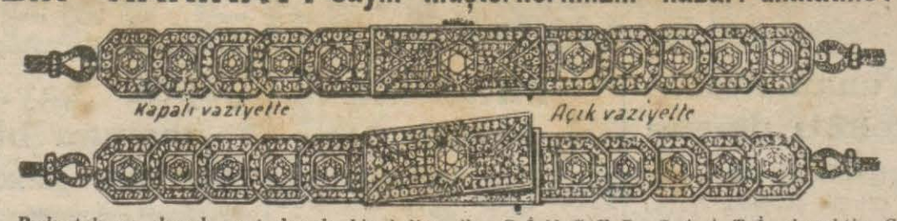

Pırlantalı ve elmaslı saat demek, bir kelime ile SİNGER SAATİ demektir. Çünkü Pırlantalı ve elmaslı saatlerin bütün hakiki evsafı meşhuru âlem olan SİNGER saatlerinde toplanmıştır. Bunun için: Saat alacağınız zaman, tereddütsüz SİNGER saati almalısınız ve saatin üzerindeki SİNGER markasına, müessesemizin adresine dikkat etmeniz lâzımdır.

Modayı takip eden her asrî kadın için kıymetli taşlarile ve nefis işlemesile hakikaten nazarı dikkati celbeden böyle bir harikulâde SİNGER saatine sahip olmak âdeta bir saadettir.

SİNGER SAATİ Hoşa gidecek en makbul ve en güzel **HEDİYELİKTİR**

No. 82-A 180 Elmas ve 11 Pırlantalı 500 Lira EMSALLERİ GİBİ 15 SENE GARANTİLİDİR

Dikkat: Singer saatleri İstanbulda yalnız Eminönü merkezindeki mağazamızda satılır. İstanbulda şubemiz yoktur. Adres: SİNGER SAAT Mağazaları. İstanbul Eminönü. No. 8

İÇKİSİZ SAZ

Borsa Kıraathanesinde

Nezih bir aile salonu olan kıraathanemizde her pazar saat 2 - 6 ya kadar memleketimizin tanınmış Bay ve Bayan sanatkârlarından müteşekkil mükemmel saz heyetini dinlemek fırsatını kaçırmayınız.

Ayrıca Malatyalı tanburi Fahriyi dinliyeceksiniz.

Tramvay pasoları

İstanbul elektrik, tramvay ve tünel işletmeleri müdürlüğünden:

1939 senesinde verilmiş olan travay ve tünel pasolarının 1/1/941 tarihinden itibaren tebdiline başlanacağından paso sahiplerinin iki adet fotoğraflarile birlikte nihayet 31/1/941 tarihine kadar Elektrik ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlük kalemine müracaatla pasolarını tebdil etmeleri rica olunur. (12442)

Kızılay İstanbul Deposu Direktörlüğünden:

15-1 ve 16-1 No.lı

OYUN KÂĞITLARI

Mağazamızda Düzünesi: 1922 ve Destesi: 181 kuruştan

Perakende olarak satılmaktadır.

Adres: Kızılay Han No. 20, Yeni Postane karşısı - İstanbul

Saatli Maarif Dıvar Takvimleri Çıktı

Bu eşsiz ve emsalsiz takvimin hakikilerini almak için (MAARİF TAKVİMİ) adına ve her sahifenin üstündeki (saat resmi) ne dikkat etmelidir.

Merkezi: (MAARİF KİTAPHANESİ) dir.

İstanbul Mıntaka Liman Reisliğinden:

Mendirekler için lüzumu olan 2000M3 taşın kapalı zarfla yapılan eksiltmesine talip zuhur etmediğinden ayni şerait dairesinde 21/12/940 tarihinden itibaren bir ay müddetle, pazarlıkla talibine ihale edilecektir.

Tahmin bedeli 11000 lira, % 7,5 teminatı muvakkatesi 825 liradır.

Taliplerin malî ve ticarî vesaik ve teminat mektubu veya makbuzlarile Galatada rıhtım üzerinde İstanbul Mıntaka Liman Reisliğine ve şartnameyi almak istiyenlerin idare şubesine müracaatları ilân olunur. (12058)

RADYOLİN

İLE SABAH, ÖĞLE VE AKŞAM

Her yemekten sonra günde üç defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

BORSA

26 - 12 - 940 muamelesi

Londra	1	Sterlin	5.24
Nevyork	100	Dolar	132.20
Cenevr.	100	İsv. Fr.	29.772
Atina	100	Drahmi	0.997
Sofya	100	Leva	1.622
Madrit	100	Peçeta	12.937
Budapeş.	100	Pengö	26.532
Bükreş	100	Ley	0.625
Belgrad	100	Dinar	3.175
Yokoha.	100	Yen	31.137
Stokhol.	100	İsveçkr.	13.097

ESHAM VE TAHVİLÂT

1938 yüzde 5 İkramiyeli		19.22
Ergani		19.76
Sivas - Erzurum	1	19.14
» »	2	19.14
» »	3	19.14
» »	4	19.14
» »	5	19.14
» »	6	19.13
Anadol Demiryol 1 ve 2 peşin		49.80
Merkez Bankası peşin		110.50
Şark Sigorta Şirketi		8.45

Borsa harici altın fiyatları

Reşadiye	22	Lira 90	Kr.
Kalın Beşibirlik	98	» 00	»
Külçe altın gramı	2	» 68	»

Birincikânun : Cumartesi

1359 H. Zilkade 28 — Gün: 363

28

1356 Rumî Icikânun 15 — Kasım: 51

Vakitler	Ezanî S.	Ezanî D.	Vasatî S.	Vasatî D.
Güneş (Yarınki)	02	37	08	25
Öğle	07	28	01	16
İkindi	09	47	15	36
Akşam	12	00	17	48
Yatsı	01	39	19	27
İmsak (Yarınki)	02	50	06	38

Sahibi: *Z. T. EBÜZZİYA*

Neşriyat Müdürü: *C. BÂBAN*

Basıldığı yer: *Matbaai EBÜZZİYA*

Cortebert

En güzel İsviçre Saatleri

Baklavayı icad edenler, bugün;

KIRK KATLI HACI BEKİR BAKLAVASINI

Tatsalardı, kendi baklavalarından ne derece üstün olduğunu anlamakla kırk kat yerin dibine geçerlerdi.

Ali Muhiddin Hacı Bekir

Merkezi: Bahçekapı, Şubeleri: Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy, Mısır (Elkahire)

Asipirol Necati **Ağrı, sızıların, nezle, grip, romatizmanın ilâcıdır. Bahçekapı; Salih Necati**